

บทที่ 3

ขั้นตอนการปฏิบัติตามกฎระเบียบการนำเข้า และระบบภาษีอากรนำเข้า ระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน

การศึกษาในบทที่ 3 นี้ ได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ กฎระเบียบ ขั้นตอนการนำเข้า และ ระบบภาษีอากรที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยเนื้อหาในบทนี้จะประกอบด้วย

3.1. กรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างอาเซียนและสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้แก่

3.1.1. ความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างอาเซียนและสาธารณรัฐประชาชนจีน

3.1.2. ข้อตกลงการเร่งลดภาษีสินค้าผักและผลไม้ระหว่างไทย-จีน

3.1.3. มูลค่าการค้าระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน

3.1.3.1 มูลค่าการค้ารวม ระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีน

3.1.3.2 มูลค่าการค้าสินค้าผักและผลไม้ระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีน

3.1.3.3 เส้นทางขนส่ง ระหว่างประเทศไทย กับสาธารณรัฐประชาชนจีน

3.2. ขั้นตอนการปฏิบัติตามกฎระเบียบการนำเข้า และระบบภาษีอากรนำเข้าของประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน

3.2.1 ขั้นตอนการปฏิบัติตามกฎระเบียบการนำเข้า

3.2.2 ระบบภาษีอากรการนำเข้า ได้แก่

3.2.2.1 ภาษีศุลกากร

3.2.2.2 ภาษีมูลค่าเพิ่ม

3.1.กรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างอาเซียนและสาธารณรัฐประชาชนจีน

3.1.1 ความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ระหว่างอาเซียนและสาธารณรัฐประชาชนจีน (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ , 2549 : 10) รายละเอียดข้อตกลงแสดงดังภาคผนวก ก

จากการที่ผู้นำอาเซียนและจีนได้ลงนามในกรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อาเซียน – จีน เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2545 นั้น ในส่วนของความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างอาเซียนและสาธารณรัฐประชาชนจีน นั้น ประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้ตกลงให้มีการลดภาษีสำหรับด้านการค้าสินค้า โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. การลดภาษีสินค้าส่วนแรก (Early Harvest Programme) ซึ่งประกอบด้วยสินค้าเกษตรในพิกัดอัตราศุลกากรตอนที่ 01- 08 และสินค้าเฉพาะ จำนวน 2 รายการ ได้แก่ ถ่านหินแอนทราไซต์ และ ถ่านหินโค้ก เซมิโค้ก โดยเริ่มลดภาษีตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2547 ทขยลดภาษีลงจนเหลือร้อยละ 0 ในวันที่ 1 มกราคม 2549

ก่อนที่ข้อตกลงการลดภาษีสินค้าส่วนแรกระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน จะเริ่มลดภาษีระหว่างกัน ประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนได้ตกลงที่จะนำสินค้าพิกัดอัตราศุลกากรตอนที่ 07 (ผัก) และตอนที่ 08 (ผลไม้) มาลดภาษีของสินค้าทั้งสองหมวดให้เหลืออัตราร้อยละ 0 ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2546 เป็นต้นไป สำหรับสินค้าที่มีโควตาภาษี ตามข้อผูกพันองค์การการค้าโลก (WTO) จะเป็นการลดเฉพาะภายในโควตาเท่านั้น ส่วนภาษีนอกโควตายังคงเดิม

2. การลดภาษีสินค้านอกเหนือจากสินค้าส่วนแรก โดยแบ่งรายการสินค้าออกเป็น 2 กลุ่ม คือ 1. รายการสินค้าปกติ (Normal products) รายการสินค้าปกติครอบคลุมสินค้าเกือบทุกรายการ นอกเหนือไปจากสินค้าส่วนแรก เริ่มลดภาษี ในวันที่ 1 กรกฎาคม 2548 และทยอยลดภาษีลงจนเหลือร้อยละ 0 ภายในวันที่ 1 มกราคม 2553 2. รายการสินค้าอ่อนไหว ในรายการสินค้าอ่อนไหว ยังประกอบด้วยรายการสินค้าอ่อนไหวสูง สำหรับสินค้าอ่อนไหวจะลดภาษีมาอยู่ที่ไม่เกินร้อยละ 20 ภายในวันที่ 1 มกราคม 2555 และจะลดเป็นร้อยละ 0-5 ภายในวันที่ 1 มกราคม 2561 สำหรับรายการสินค้าอ่อนไหวสูง กำหนดให้ลดภาษีมาอยู่ที่อัตราไม่เกินร้อยละ 50 ภายในวันที่ 1 มกราคม 2558

3.1.2. ข้อตกลงเร่งลดภาษีสินค้าผักและผลไม้ระหว่างประเทศไทยและจีน (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2549 : 10)

จากการที่อาเซียนและจีนได้ตกลงที่จะเปิดเสรีสินค้าส่วนแรก ฝ่ายไทยได้เห็นศักยภาพการค้าในสินค้าผักและผลไม้ (พิกัด ตอนที่ 07 และ 08) ระหว่างไทยและจีนโดยจีนเป็นตลาดใหญ่สามารถรองรับผักและผลไม้เมืองร้อนของไทยได้ ไทยและจีนจึงได้ตกลงที่จะนำสินค้าทั้งสองหมวดมาเร่งเปิดเสรีระหว่างกัน โดยให้มีการลดอัตราภาษีให้เหลือร้อยละ 0 ในวันที่ 1 ตุลาคม 2546 อย่างไรก็ตาม สินค้าเกษตรที่มีโควตาภาษีตามข้อผูกพันองค์การการค้าโลก เช่น หัวหอมใหญ่ กระเทียม มันฝรั่ง มะพร้าว และลำไยแห้ง จะมีการลดภาษีเป็นศูนย์เฉพาะภาษีในโควตาเท่านั้น ส่วนที่นำเข้าเกินโควตาจะเสียอัตราภาษีนอกโควตาปกติ

ในแง่ของความเชื่อมโยงของ “ข้อตกลงเร่งลดภาษีสินค้าผักและผลไม้ระหว่างประเทศไทยและจีน” และ ข้อตกลงเอฟทีเอ อาเซียน-จีน” เมื่อข้อตกลงเอฟทีเอ อาเซียน – จีน มีผลบังคับใช้แล้ว ข้อตกลงเร่งลดภาษีสินค้าผักและผลไม้ระหว่างประเทศไทยและจีน จะถูกนำมาดำเนินการต่อภายใต้กรอบข้อตกลงเอฟทีเอ อาเซียน-จีน

3.1.3 สภาพการค้าระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนภายหลังข้อตกลงเร่งลดภาษีไทย-จีน

สภาพการค้าระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน นับตั้งแต่เปิดข้อตกลงการค้าไทย-จีน สภาพการค้าเปลี่ยนแปลงไป มูลค่าการค้าและประเภทของสินค้าพิจารณาได้ดังนี้

3.1.3.1 มูลค่าการค้ารวม ระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน

(1) มูลค่าการนำเข้า ส่งออก และดุลการค้าของไทย – จีนตั้งแต่ปี 2546 – 2550 มูลค่าการค้ารวมของประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีน ในเดือนตุลาคม 2545 ถึง กันยายน 2546 ซึ่งเป็นมูลค่าการค้าก่อนจะมีการเปิดเขตการค้าเสรีระหว่างกัน มูลค่าการค้าในช่วงดังกล่าว ประเทศไทยส่งออก มีมูลค่า 220,202.59 ล้านบาท และมีมูลค่าการนำเข้า จำนวน 243,580.61 บาท ซึ่งมูลค่าการนำเข้าสูงกว่ามูลค่าการส่งออก ดังนั้น ประเทศไทยจึงเป็นฝ่ายขาดดุลการค้ากับจีน หลังจากมีการเปิดเขตการค้าเสรีระหว่างกัน คือ ตั้งแต่ เดือนตุลาคม 2546 - กรกฎาคม 2550 มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นตลอดจาก 220,202.59 ล้านบาท ในปี 0 เป็น 269,380.30 ล้านบาท 344,961.44 ล้านบาท และ 424,184.59 ล้านบาท ในปี 1 ปีที่ 2 และ ปีที่ 3 ตามลำดับ และมูลค่าการนำเข้าของไทย เพิ่มขึ้นตลอดจากเพียง 243,580.61 ล้านบาท ในปี 0 เป็น 300,791.20 ล้านบาท 428,031.34 ล้านบาท และ 504,536.85 ล้านบาท ในปี 1 ปีที่ 2 และปีที่ 3 ตามลำดับ จะเห็นได้ว่า ตั้งแต่ปีที่ 1- 3 มูลค่าการนำเข้าของประเทศไทยสูงกว่ามูลค่าการส่งออก ประเทศไทยจึงเป็นฝ่ายขาดดุลกับจีนในทุกปี และในช่วง 10 เดือนแรกของปีที่ 4 (เดือนตุลาคม 2549 – กรกฎาคม

ดังนั้นมูลค่าการค้าสินค้าของประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีน ก่อนจะมีการเปิดเขตการค้าเสรีประเทศไทยเป็นฝ่ายขาดดุลการค้ากับจีน และ หลังจากเปิดเขตการค้าเสรีแล้ว ประเทศไทยยังเป็นฝ่ายขาดดุลการค้ากับจีนในจำนวนที่มากขึ้น

ตารางที่ 3.1 แสดงมูลค่าการนำเข้า ส่งออก และ ดุลการค้าของ ไทย-จีน หลังจากการเปิดเสรีการค้า ไทย-จีน ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2546 ถึง กรกฎาคม 2550

มูลค่า : ล้านบาท

รายการ	ก่อน FTA	หลัง FTA				
	ปีที่ 0 ต.ค.2545- ก.ย. 2546	ปีที่ 1 ต.ค. 2546 - ก.ย 2547	ปีที่ 2 ต.ค. 2547 - ก.ย 2548	ปีที่ 3 ต.ค. 2548 - ก.ย 2549	ปีที่ 4 ต.ค. 2549 - ก.ค. 2550	รวม
การส่งออก	220,202.59	269,380.30	344,961.44	424,184.59	398,772.27	1,437,298.60
การนำเข้า	243,580.61	300,791.20	428,031.34	504,536.85	453,789.43	1,687,148.82
ดุลการค้า	-23,378.02	-31,410.90	-83,069.90	-80,352.26	-55,017.16	-249,850.22

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือขอ กรมศุลกากร

(2) สินค้านำเข้าของประเทศไทยจากสาธารณรัฐประชาชนจีน

ในปี 2550 (มกราคม – ตุลาคม) สินค้าที่ประเทศไทยนำเข้าจากจีนสูงที่สุด คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ มีมูลค่าการนำเข้าจำนวน 73,896.90 ล้านบาท คิดเป็นอัตราร้อยละ 15.77 ของมูลค่าการนำเข้ารวม มีอัตราเพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อน (68,380.80 ล้านบาท) คิดเป็นอัตราร้อยละ 8.07 สำหรับสินค้า 5 อันดับแรกที่ประเทศไทย นำเข้าจากสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เครื่องจักรไฟฟ้า และส่วนประกอบ เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ เครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้าน เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 แสดงสินค้านำเข้าของประเทศไทยจากสาธารณรัฐประชาชนจีน 10 อันดับแรก ตั้งแต่ปี 2547 ถึง ปี 2550 (มกราคม – ตุลาคม)

มูลค่า : ล้านบาท

ที่	ชื่อสินค้า	2547	2548	2549 (ม.ค. -ต.ค)	2550 (ม.ค. -ต.ค)
1	เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วน ประกอบ	49,586.90	70,770.50	68,380.80	73,896.90
2	เครื่องจักรไฟฟ้า และส่วนประกอบ	56,394.70	81,107.00	83,972.10	61,010.30
3	เครื่องใช้ไฟฟ้าใน บ้าน	13,904.60	20,594.40	21,282.30	37,464.20
4	เหล็ก เหล็กกล้า และผลิตภัณฑ์	23,609.80	40,954.30	30,109.00	35,601.10
5	เครื่องจักรกลและ ส่วนประกอบ	22,104.00	31,653.10	32,470.30	35,496.90
6	เคมีภัณฑ์	21,429.60	28,097.20	24,885.90	29,301.10
7	สินแร่โลหะอื่น ๆ เศษโลหะและ ผลิตภัณฑ์	14,103.70	15,719.20	16,011.90	19,740.90
8	ผ้าผืน	15,441.20	18,642.10	16,645.40	16,645.40
9	เครื่องใช้เบ็ดเตล็ด	9,166.70	11,072.10	10,568.80	13,527.80
10	ปุ๋ย และ ยากำจัด ศัตรูพืชและสัตว์	7,171.70	5,427.70	7,049.80	11,981.20
รวม 10 รายการ		232,912.90	324,037.60	311,376.30	334,400.30
อื่น ๆ		96,718.60	124,879.50	117,249.60	134,152.10
รวมทั้งสิ้น		329,631.50	448,917.00	428,625.80	468,552.50

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

(3) สินค้าส่งออกของประเทศไทยไปสาธารณรัฐประชาชนจีน

ในปี 2550 (มกราคม – ตุลาคม) สินค้าที่ประเทศไทยส่งออกไปสาธารณรัฐประชาชนจีนสูงสุด คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ มีมูลค่าการส่งออกจำนวน 107,745.90 ล้านบาท คิดเป็นอัตราร้อยละ 26.14 ของมูลค่าการส่งออกรวม มีอัตราเพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อน (75,913.20) คิดเป็นอัตราร้อยละ 41.93 สินค้าส่งออกสำคัญของไทยไปสาธารณรัฐประชาชนจีน 5 อันดับแรก ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ ยางพารา เคมีภัณฑ์ เม็ดพลาสติก แผงวงจรไฟฟ้า รายละเอียดดังตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 สินค้าส่งออกของประเทศไทยไปสาธารณรัฐประชาชนจีน 10 อันดับแรก ตั้งแต่ปี 2547 ถึง ปี 2550 (มกราคม – ตุลาคม)

มูลค่า : ล้านบาท

ที่	ชื่อสินค้า	2547	2548	2549 (ม.ค. -ต.ค)	2550 (ม.ค. -ต.ค)
1	เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และ ส่วนประกอบ	61,004.10	98,239.80	75,913.20	107,745.90
2	ยางพารา	31,415.60	32,692.60	40,321.90	42,233.50
3	เคมีภัณฑ์	14,557.10	20,931.60	33,375.60	38,065.60
4	เม็ดพลาสติก	22,759.60	30,624.20	27,941.50	27,785.20
5	แผงวงจรไฟฟ้า	9,086.20	16,821.90	19,752.90	24,962.20
6	น้ำมันสำเร็จรูป	7,495.30	3,303.40	10,731.30	16,974.20
7	น้ำมันดิบ	11,042.10	22,004.70	17,583.00	15,046.60
8	มันสำปะหลัง	11,320.80	15,321.30	16,280.10	14,124.20
9	ผลิตภัณฑ์ยาง	3,429.40	5,110.90	8,448.60	9,923.00
10	ไม้และผลิตภัณฑ์ไม้	8,392.40	9,224.90	8,007.50	7,653.00
รวม 10 รายการ		180,502.70	254,275.10	258,355.70	304,513.40
อื่น ๆ		105,183.30	113,130.00	100,126.30	107,711.20
รวมทั้งสิ้น		285,686.00	367,405.10	358,482.00	412,224.60

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

3.1.3.2 มูลค่าการค้าสินค้าผักและผลไม้ระหว่างไทย – จีน

(1) สถานการณ์การค้าผักและผลไม้ระหว่างไทย – จีน

จากข้อตกลงระหว่างไทยและจีนที่ได้ตกลงให้เริ่มมีการลดภาษีนำเข้าระหว่างกันให้เหลืออัตราร้อยละ 0 ทันทที ในสินค้าทุกรายการของสินค้าตอนที่ 07 (พืชผัก) และสินค้าตอนที่ 08 (ผลไม้) โดยสินค้าที่ไทยมีโควตาภาษีอยู่ เช่น กระเทียม หอมหัวใหญ่ มันฝรั่ง ได้ลดภาษีให้เฉพาะภาษีในโควตาเท่านั้น ซึ่งมีผลบังคับใช้มาตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2546 หลังจากมีการเร่งลดภาษีระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนในสินค้าประเภทผักและผลไม้ ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2546 มีมูลค่าการนำเข้าส่งออก และสัดส่วนของสินค้าผักและผลไม้เทียบกับมูลค่าการค้าสินค้านำเข้ารวม ปรากฏข้อมูลดังนี้

มูลค่าการค้ารวม

ด้านการส่งออก ประเทศไทยส่งออกสินค้าผักและผลไม้ไปสาธารณรัฐประชาชนจีน ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2546 ถึง กรกฎาคม 2550 มีมูลค่ารวม 60,805.00 ล้านบาท สินค้าส่งออกที่สำคัญของไทยในสินค้าตอนที่ 07 (ผัก) คือ มันสำปะหลัง โดยมีอัตราร้อยละ 90 ของมูลค่าการส่งออกของสินค้าตอนที่ 07 สำหรับสินค้าส่งออกที่สำคัญของไทยในสินค้าตอนที่ 08 (ผลไม้) คือ ลำไยสด / แห้ง ทูเรียนสด เมื่อเปรียบเทียบกับมูลค่าการส่งออกรวมของสินค้าทุกประเภทที่ประเทศไทยส่งออกไปสาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า การส่งออกสินค้าผักและผลไม้มีสัดส่วนคิดเป็นอัตราร้อยละ 4.23 ของมูลค่าการส่งออกรวม ($60,805.00 / 1,437,298.60 * 100 = 4.23$) โดยส่งออกสินค้าประเภทผักมีอัตราร้อยละ 3.27 ของมูลค่าการส่งออกรวม ($47,031.00 / 1,437,298.60 * 100 = 3.27$) และ ส่งออกสินค้าประเภทผลไม้มีอัตราร้อยละ 0.96 ของมูลค่าการส่งออกรวม ($13,774.00 / 1,437,298.60 * 100 = 0.96$) รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 3.4

ตารางที่ 3.4 แสดงสถิติการนำเข้าส่งออกผักผลไม้ระหว่างประเทศไทยและจีน ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2545 ถึง กรกฎาคม 2550

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ก่อน FTA	หลัง FTA					
	ปีที่ 0 (ต.ค. 45 ก.ย. 46)	ปีที่ 1 (ต.ค. 46 – ก.ย. 47)	ปีที่ 2 (ต.ค.47- ก.ย.48)	ปีที่ 3 (ต.ค. 48 - ก.ย. 49)	ปีที่ 4 (ต.ค. 49 – ก.ค.50)	รวม (ต.ค.46 – ก.ค.50)	สัดส่วน %
สินค้า รวม							
ส่งออก	220,202.59	269,380.30	344,961.44	424,184.59	398,772.27	1,437,298.60	100.00
นำเข้า	243,580.61	300,791.20	428,031.34	504,536.85	453,789.43	1,687,148.82	100.00
ดุลการค้า	-23,378.02	-31,410.90	-83,069.90	-80,352.26	-55,017.16	-249,850.22	
รวม HS 07-08 (ผัก และ ผลไม้)							
ส่งออก	7,188.00	11,319.00	14,466.00	18,735.00	16,285.00	60,805.00	4.23
นำเข้า	1,954.00	4,502.00	4,730.00	5,783.00	5,546.00	20,561.00	1.22
ดุลการค้า	5,234.00	6,817.00	9,736.00	12,952.00	10,739.00	40,244.00	
HS07 (ผัก)							
ส่งออก	4,675.00	7,941.00	10,740.00	14,756.00	13,594.00	47,031.00	3.2.7
นำเข้า	568.00	1,342.00	1,863.00	2,551.00	2,325.00	8,081.00	0.48
ดุลการค้า	4,107.00	6,599.00	8,877.00	12,205.00	11,269.00	38,950.00	
HS 08 (ผลไม้)							
ส่งออก	2,513.00	3,378.00	3,726.00	3,979.00	2,691.00	13,774.00	0.96
นำเข้า	1,386.00	3,160.00	2,867.00	3,232.00	3,221.00	12,480.00	0.74
ดุลการค้า	1,127.00	218.00	859.00	747.00	-530.00	1,294.00	

ที่มา: สำนักเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ

ด้านการนำเข้า ประเทศไทยนำเข้าสินค้าผักและผลไม้จากสาธารณรัฐประชาชนจีน ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2546 ถึง กรกฎาคม 2550 มีมูลค่ารวม 20,561.00 ล้านบาท โดยสินค้านำเข้าที่สำคัญ สำหรับสินค้าตอนที่ 07 (ผัก) ได้แก่ แครอท เห็ด กระเทียม บรอกเคอรี่ หอมหัวใหญ่ สินค้าตอนที่ 08 (ผลไม้) ได้แก่ แอปเปิล สาลี่ ลูกนัต องุ่น ส้มแมนดาริน สตรอเบอร์รี่ เมื่อเปรียบเทียบกับมูลค่าการนำเข้ารวมของสินค้าทุกประเภทที่ประเทศไทยนำเข้าจากสาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า การนำเข้าสินค้าผักและผลไม้มีสัดส่วนคิดเป็นอัตราร้อยละ 1.22 ของมูลค่าการนำเข้ารวม ($20,561.00/1,687,148.82 \times 100 = 1.22$) โดยการนำเข้าสินค้าประเภทผักมีสัดส่วนคิดเป็นอัตราร้อยละ 0.48 ของมูลค่าการนำเข้ารวม ($8,081.00/1,687,148.82 \times 100$) และการนำเข้าสินค้าประเภทผลไม้มีสัดส่วนคิดเป็นอัตราร้อยละ 0.74 ของมูลค่าการนำเข้ารวม ($12,480.00/1,687,148.82 \times 100$) รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 3.4

ดุลการค้า มูลค่าการนำเข้าและส่งออก สินค้าผักและผลไม้ระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2546 ถึง กรกฎาคม 2550 นั้น พบว่า ประเทศไทยมีมูลค่าการส่งออกสูงกว่ามูลค่าการนำเข้า ประเทศไทยจึงเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้า กับสาธารณรัฐประชาชนจีนในจำนวนที่มากขึ้นทุกปี แต่มูลค่าการค้าสินค้านำเข้ารวมทุกประเทศ พบว่า ประเทศไทยเป็นฝ่ายขาดดุลการค้ากับสาธารณรัฐประชาชนจีนในจำนวนที่มากขึ้น รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 3.4

มูลค่าการค้าสินค้าผักและผลไม้ในแต่ละปีหลังเปิดเขตการค้าเสรี

จากตารางที่ 3.4 สินค้าพิกัดอัตราศุลกากรตอนที่ 07 มูลค่าการส่งออกของไทย เพิ่มขึ้นตลอดจาก 4,675.00 ล้านบาทในปีที่ 0 เป็น 7,941.00 ล้านบาท 10,740.00 ล้านบาท และ 14,756.00 ล้านบาท ในปีที่ 1 ปีที่ 2 และ ปีที่ 3 ตามลำดับ และมูลค่าการนำเข้าของไทย เพิ่มขึ้นตลอดจากเพียง 568.00 ล้านบาท ในปีที่ 0 เป็น 1,342.00 ล้านบาท 1,863.00 ล้านบาท และ 2,551.00 ล้านบาท ในปีที่ 1 ปีที่ 2 และปีที่ 3 ตามลำดับ และในช่วง 10 เดือนแรกของปีที่ 4 (เดือน ตุลาคม 2549 – กรกฎาคม 2550) พบว่า ไทยส่งออกไปแล้ว 13,594.00 ล้านบาท และนำเข้า 2,325.00 ล้านบาท จึงได้เปรียบดุลการค้ากับจีน 11,269.00 ล้านบาท

สินค้าพิกัดอัตราศุลกากรตอนที่ 08 มูลค่าการส่งออกของไทย เพิ่มขึ้นตลอดจาก 2,513.00 ล้านบาท ในปีที่ 0 เป็น 3,378.00 ล้านบาท ในปีที่ 1 และเพิ่มขึ้นเล็กน้อยเป็น 3,726.00 ล้านบาท และ 3,979.00 ล้านบาท ในปีที่ 2 และปีที่ 3 ตามลำดับ และมูลค่าการนำเข้าของไทย เพิ่มขึ้นจาก 1,386.00 ล้านบาท ในปีที่ 0 เป็น 3,160.00 ล้านบาท ในปีที่ 1 แล้วลดลงเหลือ 2,867.00 ล้านบาท ในปีที่ 2 ก่อนจะเพิ่มขึ้นเป็น 3,232.00 ล้านบาท ในปีที่ 3 ตามลำดับ และในช่วง 10 เดือน

จากข้อมูลดังกล่าว สรุปได้ว่ามูลค่าการค้าสินค้าประเภทผักและผลไม้ระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน ภายหลังจากข้อตกลงการค้าสินค้าผักและผลไม้เหลืออัตราร้อยละศูนย์ นั้น ปรากฏว่า ในช่วง 3 ปีแรก (เดือนตุลาคม 2546 ถึง กันยายน 2549) หลังจากมีข้อตกลงการค้าระหว่างกัน ด้านการส่งออก พบว่าประเทศไทยมีการส่งออกสินค้าผักและผลไม้ไปสาธารณรัฐประชาชนจีนเพิ่มขึ้นจากปีก่อนทุกปี ด้านการนำเข้า มีการนำเข้าผักและผลไม้จากสาธารณรัฐประชาชนจีนเพิ่มขึ้นทุกปี ยกเว้น ปีที่ 2 ประเทศไทยมีการนำเข้าผลไม้จากจีนลดลงจากปีแรก ซึ่งในช่วง 3 ปีแรก (เดือนตุลาคม 2546 ถึง กันยายน 2549) ประเทศไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้ากับจีนทุกปี สำหรับปีที่ 4 ในช่วง 10 เดือน (เดือนตุลาคม 2549 ถึง กรกฎาคม 2550) มูลค่าการค้าสินค้าประเภทผัก ประเทศไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้ากับจีน แต่สำหรับสินค้าประเภทผลไม้ประเทศไทยได้ดุลการค้าลดลงและขาดดุลการค้ากับจีนในปี 2550 รายละเอียดดังตารางที่ 3.4

(2) รายละเอียดการค้าสินค้าผักและผลไม้ที่ส่งออกและนำเข้าระหว่างประเทศไทยกับจีน

ด้านการส่งออก สินค้าส่งออกสำคัญจากไทยไปจีนสินค้าตอนที่ 07 (ผัก) สินค้าประเภทผักที่ประเทศไทยส่งออกมากที่สุดในปี 2550 (มกราคม ถึง กรกฎาคม) คือ มันสำปะหลัง คิดเป็นอัตราร้อยละ 99.79 ($9,375.00/9,395.00 \times 100.00$) ของมูลค่าการส่งออกของสินค้าตอนที่ 07 (ผัก) ทั้งหมด และตั้งแต่ปี 2547 – 2549 มีมูลค่าส่งออกเพิ่มขึ้นทุกปี และมูลค่าการส่งออกสินค้าตอนที่ 07 ทั้งหมด มีอัตราการส่งออกเพิ่มขึ้นทุกปีเช่นกัน รายละเอียดดังตารางที่ 3.5

ตารางที่ 3.5 แสดงรายละเอียดสินค้าส่งออกสำคัญของไทยไปจีนตอนที่ 07 (ผัก) ตั้งแต่ปี 2547 – 2550

รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)				
	2547	2548	2549	2550 (ม.ค.- ก.ค.)	สัดส่วน% ปี 2550
มันสำปะหลังสด/แห้ง	8,581.00	11,888.00	15,732.00	9,375.00	99.79
ถั่วเขียวผิวมัน	0.00	5.00	21.00	2.00	0.02
ถั่วอื่น ๆ แห้ง	4.00	2.00	5.00	6.00	0.06
ถั่วป็น	3.00	4.00	4.00	3.00	0.03
ข้าวโพดอ่อน	1.00	1.00	4.00	0.00	0.00
พืชผักอื่น ๆ	2.00	5.00	3.00	0.00	0.00
ข้าวโพดหวาน	0.00	2.00	2.00	2.00	0.02
หน่อไม้ฝรั่ง สดหรือแช่เย็น	0.00	0.00	1.00	1.00	0.01
ผักอื่น ๆ สดหรือแช่เย็น	1.00	1.00	1.00	3.00	0.03
เห็ดหูหนู	1.00	0.00	0.00	1.00	0.01
รวม 10 อันดับแรก	8,594.00	11,908.00	15,772.00	9,393.00	99.98
รวมตอนที่ 07 ทั้งหมด	8,600.00	11,911.00	15,772.00	9,395.00	100.00

ที่มา : สำนักเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ

สินค้าส่งออกสำคัญจากไทยไปจีนสำหรับสินค้าตอนที่ 08 (ผลไม้) สินค้าประเภทผลไม้ที่ประเทศไทยส่งออกไปจีน ในปี 2550 (มกราคม – กรกฎาคม) อันดับหนึ่ง ได้แก่ ทุเรียนสด คิดเป็นอัตราร้อยละ 42.61 ($900.00/2,112.00 \times 100$) ของมูลค่าการส่งออกสินค้าตอนที่ 08 ทั้งหมด รองลงมาคือ ลำไยสด คิดเป็นอัตราร้อยละ 27.84 ($588.00/2,112.00 \times 100$) ของมูลค่าการส่งออกสินค้าตอนที่ 08 ทั้งหมด รายละเอียดดังตารางที่ 3.6

ตารางที่ 3.6 แสดงรายละเอียดสินค้าส่งออกสำคัญของไทยไปจีนตอนที่ 08 (ผลไม้) ตั้งแต่ปี 2547 – 2550

รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)				สัดส่วน% ปี 2550
	2547	2548	2549	2550 (ม.ค. – กค.)	
ทุเรียนสด	560.00	1,018.00	1,356.00	900.00	42.61
ลำไยสด	804.00	1,051.00	925.00	588.00	27.84
ลำไยแห้ง	1,039.00	1,073.00	440.00	48.00	2.27
ผลไม้สดอื่น ๆ	41.00	197.00	285.00	28.00	1.33
มังคุดสดหรือแห้ง	253.00	356.00	180.00	239.00	11.32
ลิ้นจี่สด	53.00	85.00	122.00	40.00	1.89
ทุเรียนแช่เย็นจนแข็ง	1.00	0.00	92.00	29.00	1.37
กล้วยไข่สด	48.00	79.00	90.00	42.00	1.99
ส้มเปลือกบางอื่น ๆ สดหรือแห้ง	0.00	5.00	40.00	7.00	0.33
มะพร้าว	27.00	40.00	37.00	20.00	0.95
รวม 10 อันดับแรก	2,825.00	3,905.00	3,567.00	1,911.00	90.48
รวมตอนที่ 08 ทั้งหมด	2,941.00	4,016.00	3,748.00	2,112.00	100.00

ที่มา: สำนักเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ

ด้านการนำเข้า สินค้านำเข้าสำคัญของไทยจากจีน : ตอนที่ 07 (ผัก) ประเทศ
ไทยนำเข้าสินค้าประเภทผักจากจีนมากที่สุดตั้งแต่ปี 2547 ถึงปี 2549 คือ แคร้รอตและเทอร์นิปสด
แต่ในปี 2550 สินค้าประเภทผักที่นำเข้าจากสาธารณรัฐประชาชนจีนมากที่สุด คือ เห็ดชนิดมีขรุมใน
ตระกูลอะการิกัส คิดเป็นอัตราร้อยละ 23.53 ($392.00/1,666.00*100$) ของมูลค่าการนำเข้าสินค้า
ตอนที่ 07 ทั้งหมด รายละเอียดดังตารางที่ 3.7

ตารางที่ 3.7 แสดงรายละเอียดสินค้านำเข้าสำคัญของไทยจากจีนตอนที่ 07 (ผัก) ตั้งแต่ปี 2547 – 2550

รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)				สัดส่วน% ปี 2550
	2547	2548	2549	2550 (ม.ค. – กค.)	
แครอทและเทอร์ นิปสด	328.00	551.00	633.00	294.00	17.65
เห็ดอื่น ๆ แห้ง	136.00	173.00	271.00	59.00	3.54
เห็ดชนิดมีขรุมนใน ตระกูลอะกาอริคัส	186.00	186.00	266.00	392.00	23.53
กะหล่ำดอก/บรอกโคลี	26.00	100.00	213.00	22.00	1.32
กระเทียมสด/แช่เย็น *	215.00 (48,479.00ตัน)	154.00 (40,099.00 ตัน)	158.00 (25,646.00 ตัน)	121.00 (10,605.00 ตัน)	7.26
เห็ดหูหนู	126.00	120.00	143.00	121.00	7.26
หอมหัวใหญ่สด/แช่ เย็น*	17.00 (3,057.00 ตัน)	56.00 (18,403.00 ตัน)	124.00 (22,968.00 ตัน)	12.00 (2,549.00 ตัน)	0.72
พืชผักอื่น ๆ แห้ง	57.00	74.00	111.00	55.00	3.30
สีกและพืชจำพวกหอม กระเทียมอื่น ๆ	7.00	28.00	64.00	15.00	0.90
ถั่วลิสงเตา	4.00	17.00	49.00	43.00	2.58
รวม 10 อันดับแรก	1,101.00	1,459.00	2,032.00	1,134.00	68.07
รวมตอนที่ 07 ทั้งหมด	1,371.00	1,836.00	2,563.00	1,666.00	100.00

ที่มา: สำนักเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ

สำหรับสินค้าประเภทกระเทียม และ หอมหัวใหญ่ ยังไม่ไ้ผลจากการลดภาษี
เป็นอัตราร้อยละ 0 เนื่องจากในปัจจุบันเป็นการลดภาษีในโควตาเท่านั้น ซึ่ง กระเทียมมีอัตรภาษี
นอกโควตายังคงอัตราร้อยละ 57 เท่าเดิม (ปริมาณโควตาเพียง 65 ตันต่อปี) หอมหัวใหญ่มีอัตร
ภาษีนอกโควตายังคงอัตราร้อยละ 142 เท่าเดิม (ปริมาณ โควตาเพียง 365 ตันต่อปี)

สินค้านำเข้าสำคัญของไทยจากจีน : ตอนที่ 08 (ผลไม้) ในปี 2550 (มกราคม – กรกฎาคม) ผลไม้ที่ประเทศไทยนำเข้าจากจีนมากที่สุด ได้แก่ แอปเปิ้ล คิดเป็นอัตราร้อยละ 49.82 ($847.00/1,700.00 \times 100$) ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าตอนที่ 08 ทั้งหมด รายละเอียดดังตารางที่ 3.8

ตารางที่ 3.8 แสดงรายละเอียดสินค้านำเข้าสำคัญของไทยจากจีนตอนที่ 08(ผลไม้) ตั้งแต่ปี 2547 – 2550

รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)				
	2547	2548	2549	2550 (ม.ค. – กค.)	สัดส่วน% ปี 2550
แอปเปิ้ล	1,551.00	1,477.00	1,608.00	847.00	49.82
แพร์และควินซ์	686.00	835.00	936.00	326.00	19.18
องุ่น	50.00	63.00	272.00	51.00	3.00
ลูกนัตอื่น ๆ	114.00	125.00	123.00	61.00	3.59
ส้มแมนดารินอื่น ๆ	17.00	46.00	123.00	175.00	10.29
สตอเบอร์รี่	15.00	38.00	85.00	28.00	1.65
ผลไม้สดอื่น ๆ	9.00	17.00	79.00	4.00	0.24
เชลนัต (ชนิดคาสตาเนีย)	98.00	71.00	64.00	46.00	2.71
ผลไม้อื่น ๆ แห้ง	36.00	36.00	36.00	21.00	1.24
ผลไม้และลูกนัตอื่น ๆ แช่เย็นจนแข็ง	10.00	21.00	29.00	14.00	0.82
รวม 10 อันดับแรก	2,586.00	2,729.00	3,354.00	1,572.00	92.47
รวมตอนที่ 08 ทั้งหมด	2,700.00	2,931.00	3,531.00	1,700.00	100.00

ที่มา: สำนักเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ

สรุปมูลค่าการค้าของประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า จากมูลค่าการค้ารวมระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน ในปี 2550 (ในช่วงเดือนมกราคม – ตุลาคม) สาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้า กับไทย

สำหรับมูลค่าการค้าสินค้าประเภทผักและผลไม้ภายใต้ข้อตกลงการเร่งลดภาษีสินค้าผักและผลไม้ นั้น นับตั้งแต่มีการลดภาษีสินค้าผักและผลไม้ระหว่างกัน ปรากฏว่า ประเทศไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้ากับจีนในจำนวนที่เพิ่มขึ้นมาตลอด และพบว่า มูลค่าการค้าสินค้าประเภทผัก สูงกว่า มูลค่าการค้าสินค้าประเภทผลไม้

3.1.3.3 เส้นทางขนส่ง (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2550 : ออนไลน์)

ปัจจุบันการขนส่งสินค้าจากประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีนนั้น สามารถเลือกใช้เส้นทางได้หลายเส้นทาง ได้แก่

1. เส้นทางอากาศ มี 2 เส้นทาง คือ

1.1. กรุงเทพฯ- นครคุนหมิง มีสายการบินไทยและและยูนิคอนแอร์ไลน์ บินไปกลับทุกวัน โดยเที่ยวบินของการบินไทย ในวันพฤหัสบดี และ อาทิตย์ จะแวะเชียงใหม่ทั้งขาไปและกลับ

1.2. กรุงเทพฯ- เชียงใหม่ – สิบสองปันนา มีสายการบิน PG (Bangkok Airways) ไปกลับ สัปดาห์ละ 3 เที่ยวบิน (วันอังคาร พฤหัสบดี และเสาร์) และ ยูนิคอน 3Q สัปดาห์ละเที่ยว (วันพุธ)

2. เส้นทางขนส่งทางทะเล เริ่มต้นจากท่าเรือคลองเตย และท่าเรือแหลมฉบัง ถึงท่าเรือฮ่องกง หรือ ท่าเรือหัวขุ นครกวางโจว มณฑลกวางตุ้ง

3. เส้นทางขนส่งทางแม่น้ำโขง ใช้เส้นทางจากท่าเรือที่อำเภอเชียงแสนหรือเชียงของ จังหวัดเชียงราย เดินทางไปยังท่าเรือที่เมืองสิบสองปันนาในมณฑลยูนนาน หรือไปยังท่าเรือเมืองหนานหนิง เขตการปกครองอิสระกวางสี จากนั้นกระจายสินค้าไปยังเมืองต่าง ๆ ต่อไป

4. เส้นทางบก มี 3 เส้นทาง ได้แก่

4.1 เส้นทางแรก เส้นทาง R 3W จากกรุงเทพฯผ่านทางเชียงราย แม่สาย ท่าลี่เหล็ก เชียงตุง เมืองลา สิบสองปันนา คุนหมิง ระยะทาง 1,850.00 กิโลเมตร

4.2 เส้นทางที่สอง เส้นทาง R3E จากกรุงเทพฯผ่านทางเชียงราย เชียงของ บ่อแก้ว หลวงท่าน้ำ บ่อเต็น บ่อหาน เชียงรุ่ง คุนหมิง มีระยะทาง 2,000.00 กิโลเมตร

4.3 เส้นทางที่ 3 เป็นเส้นทางคุนหมิง เชียงรุ่ง บ่อเต็น ไชยะบุรี เมืองเงินปากแบ่ง หัวโขกั้น ออกจากจีนเมืองสิบสองปันนา (อ.หมิงล่า) เข้าลาวที่บ่อหาน ผ่าน บ่อเต็น

จะเห็นได้ว่าการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศไทยไปสาธารณรัฐประชาชนจีน นั้นสามารถขนส่งได้หลายเส้นทาง ทั้งทางอากาศ ทางบก และ ทางเรือ ซึ่งมี 2 วิธี คือ เรือเดินทางทะเล และ ผ่านทางแม่น้ำโขง ในแต่ละวิธีจะมีข้อดีและข้อเสียแตกต่างกันไป ซึ่งหากขนส่งทางอากาศ จะมีความรวดเร็ว แต่จะมีค่าใช้จ่ายสูง ผู้ประกอบการส่วนใหญ่จะเลือกการขนส่งโดยทางเรือทะเล ซึ่งจะขนถ่ายสินค้าที่ทำเรือกรุงเทพฯ ไปยังท่าเรือสำคัญของจีนที่อยู่ตอนใต้ โดยเฉพาะท่าเรือในมณฑลกว่างตง เส้นทางขนส่งสินค้าระหว่างไทยและจีน ขึ้นอยู่กับลักษณะและประเภทของสินค้าเช่น ผลไม้จะมีแหล่งตลาดอยู่ทางมณฑลจีนชายฝั่งทางตอนใต้ เช่น กว่างโจว จึงนิยมขนส่งสินค้าจากไทยโดยใช้เส้นทางเดินเรือเข้าสู่มณฑลกว่างตงเป็นหลัก (อักษรศรี พานิชสาส์น และคณะ, 2549 : ออนไลน์)

สำหรับการขนส่งสินค้าบางประเภทที่เคยมีการลักลอบการนำเข้า หลังจากมีการเปิดเขตการค้าเสรีระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนแล้ว สินค้าก็จะเข้าสู่กระบวนการที่ถูกต้องมากขึ้น จึงทำให้มีการขนส่งผ่านท่าเรือคลองเตย และ ท่าเรือแหลมฉบัง มากขึ้น (ชโยดม สรรพศรี และคณะ, 2547 : 29)

จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการไทยที่ดำเนินกิจการนำเข้าส่งออกกับสาธารณรัฐประชาชนจีน ด้านการขนส่ง เนื่องจากผู้ประกอบการมีสถานประกอบการอยู่ในกรุงเทพมหานคร ดังนั้นการขนส่งส่วนใหญ่จะเลือกขนส่งทางทะเล โดยเริ่มต้นจากท่าเรือคลองเตย ผ่านทางท่าเรือแหลมฉบัง ผู้ประกอบการไม่เลือกการขนส่งผ่านทางด่านแม่น้ำโขงเนื่องจาก มีระยะทางห่างไกลจากกรุงเทพมหานคร จะต้องมีต้นทุนการขนส่งภายในประเทศที่สูงกว่า เมื่อเทียบกับการขนส่งผ่านทางทะเล ซึ่งมีความสะดวกมากกว่า

3.2 ขั้นตอนการปฏิบัติตามกฎระเบียบเกี่ยวกับ การนำเข้า และระบบภาษีอากรของประเทศไทย และสาธารณรัฐประชาชนจีน

3.2.1. ขั้นตอนการปฏิบัติตามกฎระเบียบเกี่ยวกับการนำเข้าของประเทศไทย

การนำเข้าสินค้าของประเทศไทยจากสาธารณรัฐประชาชนจีน มีขั้นตอนการปฏิบัติประกอบด้วย 2 ขั้นตอนหลัก คือ ขั้นตอนของผู้ประกอบการส่งออกของจีนนำสินค้าเพื่อผ่านพิธีการนำเข้าของหน่วยงานไทย ได้แก่กรมศุลกากร และ ขั้นตอนการดำเนินการนำเข้าของผู้ประกอบการนำเข้าไทยในการปฏิบัติพิธีการศุลกากร ดังรายละเอียดแสดงในรูปที่ 3.1

รูปที่ 3.1 แสดงขั้นตอนการนำเข้าสินค้าของประเทศไทย

รูปที่ 3.1 แสดงขั้นตอนการนำเข้าสินค้าของประเทศไทย (ต่อ)

จากรูปที่ 3.1 แสดงขั้นตอนการนำเข้าขั้นของประเทศไทย โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การดำเนินการของผู้ส่งออกจากสาธารณรัฐประชาชนจีน มาประเทศไทย

ผู้ส่งออกจากสาธารณรัฐประชาชนจีน จะต้องจัดทำและจัดส่งเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับสินค้าโดยส่งมาพร้อมกับสินค้า เพื่อให้ผู้นำเข้าไทยนำมาประกอบการดำเนินการผ่านพิธีการศุลกากรได้แก่

1. ใบตราส่งสินค้า (Bill of Lading or Air Waybill)
2. บัญชีราคาสินค้า (Invoice)
3. บัญชีรายละเอียดบรรจุหีบห่อ (Packing List)
4. หนังสือรับรองการปลอดสารพิษตกค้าง ผู้ส่งออกจีน ต้องการส่งออก

สินค้าประเภทผักและผลไม้มาประเทศไทยก่อนส่งออกจะต้องมีหนังสือรับรองผ่านการตรวจสอบสารพิษตกค้าง จำนวน 3 รายการ ได้แก่ โมโนโครโทพอส เมวินพอส และ เมทามิโทพอส ซึ่งผู้ส่งออกจะต้องดำเนินการของหนังสือรับรองกับหน่วยงานกักกันพืชและตรวจสอบโรคพืช (AQSIQ) ของจีนก่อน ใช้เวลาประมาณ 5 วัน

5. หนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าฟอร์มอี ซึ่งผู้ประกอบการส่งออกจากสาธารณรัฐประชาชนจีน จะต้องดำเนินการขอหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าฟอร์มอี กับหน่วยงานรัฐบาลของสาธารณรัฐประชาชนจีน รายละเอียดดังกล่าว ข และภาคผนวก ค โดยมีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขดังนี้

5.1 หลักเกณฑ์และเงื่อนไขของหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า รายละเอียดดังนี้

(1) ผู้นำของเข้าต้องแสดงหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า (Form E) จากสาธารณรัฐประชาชนจีน ที่ออกตามกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้าสำหรับเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีน (Rules of Origin for the ASEAN –China Free Trade Area) และข้อกำหนดเพิ่มเติมที่ออกตามความในกฎดังกล่าวเว้นแต่ของที่มีราคา เอฟ.โอ.บี. ไม่เกินสองร้อยดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ให้ผู้นำของเข้าแสดงเอกสารรับรองจากผู้ส่งออกว่าของดังกล่าวมีถิ่นกำเนิดในสาธารณรัฐประชาชนจีน

(2) ผู้นำของเข้าต้องปฏิบัติตามระเบียบพิธีการที่กรมศุลกากรกำหนด

5.2 หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการออกหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า

(1) หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า (Form E) จะต้องออกโดยหน่วยงานของรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีน และต้องประทับตราพร้อมกับลงนามโดยผู้มีอำนาจของหน่วยงานดังกล่าว ซึ่งได้มีการแจ้งตัวอย่างตราประทับและลายมือชื่อไว้ต่อกรมศุลกากรแล้ว การเปลี่ยนแปลงชื่อ ที่อยู่ หรือตราประทับ ต้องแจ้งให้กรมศุลกากรทราบ

(2) หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า (Form E) จะต้องพิมพ์เป็นภาษาอังกฤษฉบับสำเนาทำขึ้นโดยสอดกระดาษคาร์บอนหรือโดยใช้กระดาษคาร์บอนในตัว การแก้ไข

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการนำเข้าของผู้นำเข้าไทย เมื่อสินค้าจากสาธารณรัฐประชาชนจีนมาถึงประเทศไทย ผู้นำเข้าไทยจะได้รับเอกสารเกี่ยวกับสินค้าที่ผู้ส่งออกจีนส่งมาให้ดังกล่าวข้างต้น ผู้นำเข้าไทยจะต้องดำเนินการดังนี้

1.การจัดทำใบขนสินค้าขาเข้า เมื่อได้รับเอกสารเกี่ยวกับสินค้าที่ผู้ส่งออกส่งมาให้ ผู้นำเข้าจะต้องจัดทำใบขนสินค้าขาเข้า ในการนำเข้าประเทศไทยที่กรมศุลกากร โดยให้ใช้แบบฟอร์ม กศก.99/1 ซึ่งเป็นใบขนสินค้าขาเข้าพร้อมแบบแสดงรายการภาษีสรรพสามิตและภาษีมูลค่าเพิ่ม ต้นฉบับใช้กระดาษพื้นขาวพิมพ์เส้นและอักษรเป็นสีฟ้า สำเนาใช้กระดาษพื้นขาวพิมพ์เส้นและอักษรเป็นสีดำ ลักษณะและรายการที่ต้องแสดงในใบขนสินค้าขาเข้า (กศก.99/1) มีลักษณะและรายการตามแบบที่กำหนด ใช้สำหรับพิธีการนำเข้าทุกประเภท ในการจัดทำใบขนสินค้าขาเข้าผู้นำเข้าจะต้องระบุข้อมูลต่าง ๆ เป็นภาษาไทย ในใบขนสินค้าขาเข้า ดังนี้

1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับการนำเข้า ได้แก่ ชื่อที่อยู่ของผู้นำของเข้า เลขที่ใบตราส่ง ชื่อยานพาหนะ วันที่นำของเข้า จำนวนและลักษณะของหีบห่อ ประเทศที่กำเนิด ประเทศต้นทางที่บรรทุก ทำเรือที่นำเข้า ทำเรือที่ตรวจปล่อย ข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้จะต้องถูกต้องตรงกับข้อมูลในเอกสารใบตราส่งสินค้า บัญชีราคาสินค้า บัญชีรายละเอียดบรรจุหีบห่อ

1.2. ข้อมูลเกี่ยวกับการคำนวณภาษี ได้แก่ ประเภทพิกัด รหัสสถิติ ราคาของ น้ำหนักสุทธิ อัตราอากรขาเข้า อากรขาเข้าที่ต้องชำระค่าธรรมเนียม ภาษีสรรพสามิต ภาษีมูลค่าเพิ่ม

1.3. ข้อมูลเกี่ยวกับหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าเพื่อต้องการได้รับสิทธิพิเศษทางด้านอากรขาเข้า ผู้นำเข้าจะต้องบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าในใบขนสินค้าขาเข้า ในแต่ละรายการของข้อมูลใบขนสินค้าขาเข้า (Import Declaration Detail) ในช่องรหัสสิทธิพิเศษ (Privilege Code) ให้ระบุเป็น “TCN” ในแต่ละรายการของข้อมูลใบขนสินค้าขาเข้าในส่วนใบอนุญาต (Import Declaration Detail Permit) ให้ระบุเลขที่หนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า ในช่องเลขที่ ใบอนุญาต (Permit NO) ให้ระบุวันที่ออกหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า ในช่องวันที่ออกใบอนุญาต (Issue Date) ให้ระบุรหัสประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ในช่องเลขประจำตัวของหน่วยงานผู้ออกใบอนุญาต (Permit Issue Authority)

2. **การยื่นเอกสารเพื่อผ่านพิธีการศุลกากร** เมื่อจัดทำใบขนสินค้าขาเข้าเสร็จแล้ว ผู้นำเข้าจะต้องนำใบขนสินค้าขาเข้าพร้อมด้วยเอกสาร ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไปดำเนินการผ่านพิธีการศุลกากร ณ กรมศุลกากร โดยผู้นำเข้ายื่นใบขนสินค้าขาเข้าในรูปแบบเอกสาร ให้แนบหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า (Form E) จำนวน 2 ฉบับ คือ ต้นฉบับ (Original) สีนํ้าตาลอ่อน สำเนาฉบับที่ 2 (Triplicate) สีเขียวอ่อน ซึ่งผู้ส่งออกจีนได้จัดทำและส่งมาให้ผู้นำเข้าไทย โดยระบุเลขที่หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า ชื่อหน่วยงานที่ออกหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า และการใช้สิทธิตามบัญชีแนบท้ายประกาศกระทรวงการคลัง เรื่องการยกเว้นอากรศุลกากรสำหรับของที่มีถิ่นกำเนิดจากสาธารณรัฐประชาชนจีน ไว้ในใบขนสินค้าขาเข้าและประทับตราหรือเขียนตัวบรรจงด้วยหมึกสีแดง ไว้อย่างชัดเจนที่มุมบนด้านขวาของต้นฉบับใบขนสินค้าขาเข้าและสำเนาทุกฉบับว่า “TCN” หากไม่ต้องการรับสิทธิในการลดอากรแต่ต้องมีหนังสือรับรองว่าสินค้านั้นมีแหล่งกำเนิดจากสาธารณรัฐประชาชนจีน ใช้แบบฟอร์มหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าทั่วไป (C/O)

3. **การตรวจสอบเอกสารของเจ้าหน้าที่** เมื่อผู้นำเข้ายื่นใบขนสินค้าพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสินค้า เจ้าหน้าที่รับเอกสารและตรวจบัตรลายเซ็นผู้จัดการ หัวหน้างานกำหนดชื่อเจ้าหน้าที่ประเมิน และ เจ้าหน้าที่พิธีการ เจ้าหน้าที่ฝ่ายพิธีการตรวจสอบเอกสารต่าง ๆ และหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า โดยตรวจลายเซ็นในฟอร์มอี และ ประทับตราเลขที่หนังสือฟอร์มอี เจ้าหน้าที่ประเมินอากรทำการตรวจสอบใบขนสินค้า ประทับตราลดอัตราอากร ออกเลขที่ใบขนสินค้า บันทึกข้อมูลในใบขนสินค้า

4. **การชำระภาษี** เมื่อผ่านการตรวจสอบด้านเอกสาร ผู้นำเข้าไปชำระค่าอากรและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ฝ่ายบัญชีและอากร ณ กรมศุลกากร

5. **การตรวจสอบคุณภาพสินค้า** เมื่อชำระค่าอากรแล้ว ผู้นำเข้านำใบขนสินค้าขาเข้าและเอกสารที่เกี่ยวข้องไปดำเนินการตรวจสอบสินค้า ณ คลังสินค้า เจ้าหน้าที่จะทำการตรวจสอบสินค้าในคลังสินค้ากับเอกสารถูกต้องตรงกันหรือไม่ หลังจากนั้นจะมีการตรวจสอบโรคพืชและศัตรูพืช ซึ่งการตรวจสอบโรคพืชและศัตรูพืช ดำเนินการโดย ฝ่ายกักกันพืช กองควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และดำเนินการตรวจสอบสารพิษตกค้าง โดยสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ซึ่งตรวจสอบเน้นเฉพาะสารพิษต่อระบบประสาทแต่ขาดการตรวจสอบสารพิษที่มีผลต่อระบบไต และ ส่วน อื่น ๆ ในขั้นตอนการดำเนินการตรวจสอบคุณภาพสินค้านี้จะ ดำเนินการตรวจสอบ ณ ด้านศุลกากร ที่มีการนำเข้าสินค้ามาถึงประเทศไทย

6. **ดำเนินการออกของ** เมื่อผ่านพิธีการศุลกากร มีการชำระภาษี และ สินค้าผ่านการตรวจสอบแล้ว ผู้นำเข้าสามารถนำของออกได้

ปัจจุบันการนำเข้าของประเทศไทย ด้านการผ่านพิธีการศุลกากร ในปัจจุบันสามารถเลือกผ่านพิธีการศุลกากรได้ 2 ระบบ คือ ระบบEDI และระบบ Manual สำหรับผู้ประกอบการที่เลือกผ่านพิธีการด้วยระบบEDI ให้เหตุผลว่า มีความสะดวกรวดเร็วมากกว่าการผ่านพิธีการด้วยระบบ Manual ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินงานโดยการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดของสินค้าซึ่งได้มาจากบัญชีรายละเอียดสินค้า (Invoice) ดำเนินการเช็คพิกัดอัตราศุลกากร เมื่อบันทึกข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับสินค้าแล้วก็จะส่งข้อมูลด้วยระบบ EDI ข้อมูลจะส่งไปยังกรมศุลกากร ระบบจะมีการคำนวณอากรขาเข้าพร้อมภาษีต่าง ๆ ที่ต้องชำระ หากข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดของสินค้าถูกต้อง กรมศุลกากรจะตอบกลับมาโดยขึ้นข้อมูล Green Line ซึ่งกรมศุลกากรจะตอบข้อมูลกลับมาภายในเวลาประมาณ 15 นาที ผู้ประกอบการสามารถพิมพ์ใบขนสินค้าที่ผ่านการตอบรับจากกรมศุลกากร มาจัดเตรียมพร้อมเอกสารต่าง ๆ พร้อมไปรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า และนำไปยื่นชำระค่าอากรและภาษีต่าง ๆ ณ กรมศุลกากร และสามารถไปดำเนินการออกของได้ ในการดำเนินการพิธีการศุลกากร จะมีค่าธรรมเนียมในการดำเนินการที่กรมศุลกากรเรียกเก็บด้วย โดยหากดำเนินการพิธีการศุลกากรโดยระบบ Manual จะมีค่าธรรมเนียม จำนวน 270.00 บาท ต่อใบขนสินค้า 1 ใบ หากดำเนินการพิธีการศุลกากรโดยระบบ EDI จะมีการชำระค่าธรรมเนียมในการบำรุงรักษาระบบ EDI ครั้งละ 200.00 บาท ต่อใบขนสินค้า 1 ใบ การผ่านพิธีการศุลกากรระบบ EDI ทำให้สะดวกเร็วมากขึ้นเนื่องจากการลดขั้นตอนในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของกรมศุลกากรในขั้นตอนของการดำเนินการตรวจสอบเอกสารเบื้องต้น เนื่องจากได้ผ่านการตรวจด้วยระบบคอมพิวเตอร์ แล้ว ซึ่งหากผ่านพิธีการด้วยระบบ Manual ผู้ประกอบการจะต้องไปยื่นเอกสารต่อเจ้าหน้าที่และรอการตรวจสอบเอกสาร ซึ่งต้องใช้เวลาประมาณ 1 วัน เมื่อเลือกใช้ระบบ EDI ผู้ประกอบการจะติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของกรมศุลกากรเพียง 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการชำระเงินค่าอากร ค่าธรรมเนียม ต่าง ๆ และขั้นตอนการนำสินค้าออกจากคลังสินค้า การใช้ระบบEDIผู้ประกอบการ จะต้องทำการติดตั้งระบบ EDI ไว้ที่สำนักงาน และเป็นระบบ EDI ที่ได้รับอนุญาตจากกรมศุลกากรด้วย

สำหรับผู้ประกอบการที่เลือกการผ่านด้วยระบบ Manual ให้เหตุผลว่า การใช้ระบบ Manual มีความมั่นใจในความถูกต้องของเอกสารมากกว่า เนื่องจากจะต้องยื่นให้เจ้าหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบ หากมีความผิดพลาดสามารถดำเนินการแก้ไขในใบขนสินค้าได้ แต่หากใช้ระบบEDI หากเจ้าหน้าที่พบความผิดพลาดจะต้องดำเนินการจัดทำใบขนสินค้าใหม่ ระยะเวลาในการดำเนินการผ่านพิธีการศุลกากร ณ กรมศุลกากร ในทางปฏิบัติใช้เวลาประมาณ 2-3 วันโดยขึ้นอยู่กับการจัดทำเอกสารและข้อมูลใบขนสินค้าว่าเอกสารถูกต้องตรงกันหรือไม่ ซึ่งหากข้อมูลไม่ถูกต้องตรงกัน จะมีความล่าช้าในการแก้ไขเอกสาร และ นอกจากนี้ขึ้นอยู่กับปริมาณของใบขนสินค้า หากใบขนสินค้ามีมาก เจ้าหน้าที่จะใช้เวลาในการดำเนินการตรวจสอบนาน

3.2.2. ระบบภาษีอากรที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าของประเทศไทย

ในการนำเข้าสินค้าของประเทศไทยจากสาธารณรัฐประชาชนจีน ภาษีอากรที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้า จะประกอบด้วย ภาษีศุลกากร และ ภาษีมูลค่าเพิ่ม

3.2.2.1 ภาษีศุลกากร กรณีนำเข้าสินค้าภายใต้ข้อตกลงการค้าเสรีไทย- จีน ประกอบด้วย

(1) ภาษีศุลกากรภายใต้เขตการค้าเสรีอาเซียน – จีน ประกอบด้วย สินค้าส่วนแรก พิกัดอัตราศุลกากร 01-08 สินค้าอื่น ๆ นอกเหนือจากสินค้าส่วนแรก ได้แก่ สินค้าปกติ และ สินค้าอ่อนไหว

(2) ภาษีศุลกากรภายใต้การเร่งลดภาษีสินค้าผักและผลไม้ (พิกัด 07-08)

3.2.2.2 ภาษีมูลค่าเพิ่ม

3.2.2.1 ภาษีศุลกากร การนำเข้าสินค้าภายใต้ข้อตกลงการค้าเสรีไทย – จีน ประกอบด้วย การลดภาษีศุลกากรของสินค้าส่วนแรก การลดภาษีสินค้าปกติ สินค้าอ่อนไหว และ ข้อตกลงการเร่งลดภาษีสินค้าผักและผลไม้ระหว่างไทย- จีน โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) ภาษีศุลกากรภายใต้เขตการค้าเสรีอาเซียน – จีน

(1.1) การลดภาษีสินค้าส่วนแรก ของประเทศไทย

ประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนได้ตกลงที่จะมีการลดภาษีสินค้าส่วนแรก ซึ่งเป็นสินค้าเกษตรในพิกัดอัตราศุลกากรตอนที่ 01 - 08 และสินค้าเฉพาะ (specific products) จำนวน 2 รายการ ได้แก่ ถ่านหินแอนทราไซต์ และถ่านหินโค้ก เซมิโค้ก เริ่มลดภาษีตั้งแต่ 1 มกราคม 2547 ให้เหลืออัตราร้อยละ 0 ในวันที่ 1 มกราคม 2549

สูตรการลดภาษีและตัวอย่างสินค้าในแต่ละกลุ่มแสดงดังตารางที่ 3.9

ตารางที่ 3.9 แสดงสูตรการลดภาษีศุลกากรสำหรับสินค้าส่วนแรกของประเทศไทย

HS	รายการสินค้า	อัตราภาษีปกติ ที่เก็บจริง	อัตราภาษีพิเศษตามข้อตกลงการ จัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีน (ไม่ต่ำกว่า 1 มกราคม)		
			2547 (2004)	2548 (2005)	2549 (2006)
1. สินค้าที่มีอัตราภาษีปกติสูงกว่า 15%					
010420	แพะมีชีวิต	30	10	5	0
020450	เนื้อแพะ	30	10	5	0
03110	ปลามีชีวิต	30	10	5	0
040310	โยเกิร์ต เฉพาะที่มีสภาพเหลว รวมทั้งชั้น	30	10	5	0
050900	ฟองน้ำธรรมชาติที่ได้จากสัตว์	30	10	5	0
2. สินค้าที่มีอัตราภาษีปกติ 5% -15%					
010391	สุกรมีชีวิตน้ำหนักน้อยกว่า 50 กิโลกรัม	10	5	0	0
030264	ปลาแมคเคอเรล	5	5	0	0
030266	ปลาไหล	5	5	0	0
030377	ปลากะพง	5	5	0	0
0405901	มันเนย	5	5	0	0
3. สินค้าที่มีอัตราภาษีปกติ ต่ำกว่า 5%					
010110	ม้า ลา และ ล่อ สำหรับทำพันธุ์	5	0	0	0
010310	สุกรมีชีวิตสำหรับทำพันธุ์	ไม่ต้องเสียอากร	0	0	0
010410	แกะและแพะสำหรับทำพันธุ์	ไม่ต้องเสียอากร	0	0	0
010690	ไข่สัตว์ปีกสด	ไม่ต้องเสียอากร	0	0	0
051110	เชื้อพันธุ์ของโค กระบือ	ไม่ต้องเสียอากร	0	0	0

จากตารางที่ 3.9 แสดงการลดภาษีสินค้าส่วนแรก ซึ่งเป็นสินค้าในพิกัดอัตราศุลกากร 01 – 08 ซึ่งแบ่งสินค้าออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

สินค้ากลุ่มที่ 1 สินค้าที่มีอัตราภาษีปกติสูงกว่าร้อยละ 15 มีจำนวน 237 รายการ เช่น แพะมีชีวิต อัตราภาษีปกติคือร้อยละ 40 เนื้อแพะ อัตราภาษีปกติ ร้อยละ 60 ปลามีชีวิต เลี้ยงเพื่อความสวยงาม อัตราภาษีปกติร้อยละ 60 นมและครีมมีไขมันไม่เกินร้อยละ 1 โดยน้ำหนัก อัตราภาษีปกติร้อยละ 40 และฟองน้ำธรรมชาติที่ได้จากสัตว์ อัตราภาษีปกติร้อยละ 35 เป็นต้น ซึ่งสินค้าเหล่านี้ เป็นสินค้าที่มีอัตราภาษีปกติสูงกว่าอัตราร้อยละ 15 ดังนั้น ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2547 อัตราภาษีจะลดเหลือร้อยละ 10 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2548 คงเหลืออัตราร้อยละ 5 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2549 เป็นต้นไป อัตราภาษีจะคงเหลืออัตราร้อยละ 0

สินค้ากลุ่มที่ 2 สินค้าที่มีอัตราภาษีปกติตั้งแต่ร้อยละ 5 ถึง ร้อยละ 15 มีสินค้าจำนวน 108 รายการ สินค้าในกลุ่มนี้ เช่น สุกรมีชีวิตน้ำหนักน้อยกว่า 50 กิโลกรัม ปลาแมคเคอเรล ปลาไหล ปลากะพง เป็นต้น ซึ่งสินค้าส่วนใหญ่ในกลุ่มนี้จะอยู่ในพิกัดอัตราศุลกากรตอนที่ 03 (ปลา สัตว์น้ำ) การลดภาษีสินค้าในกลุ่มนี้จะเริ่มลดภาษีเหลืออัตราร้อยละ 5 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2547 และ วันที่ 1 มกราคม 2548 เป็นต้นไป อัตราภาษีลดเหลืออัตราร้อยละ 0

สินค้ากลุ่มที่ 3 สินค้าที่มีอัตราภาษีปกติต่ำกว่าร้อยละ 5 มีสินค้าจำนวน 29 รายการ ซึ่งสินค้าในหมวดนี้ ส่วนใหญ่ เป็นสินค้าประเภทสัตว์มีชีวิตกรณีนำเข้ามาเพื่อทำพันธุ์ จะมีอัตราภาษีปกติร้อยละ 5 และสินค้าส่วนใหญ่อัตราภาษีปกติจะไม่ต้องเสียอากร เช่น ม้า ลา และล่อ สำหรับทำพันธุ์ อัตราภาษีปกติคืออัตราร้อยละ 5 สุกรมีชีวิตสำหรับทำพันธุ์ เกะและแพะสำหรับทำพันธุ์ ไช้สัตว์ปีกสด เชื้อพันธุ์ของสัตว์จำพวกโค กระบือ สินค้าเหล่านี้ อัตราภาษีปกติคือไม่ต้องเสียอากร โดยสินค้าในกลุ่มนี้จะลดอัตราภาษีเหลือร้อยละ 0 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2547 เป็นต้นไป

(1.2) การลดภาษีสินค้าอื่นๆ นอกจากสินค้าส่วนแรก ได้แก่

(1.) สินค้าปกติ (Normal products) การลดภาษีสินค้าปกติของประเทศไทยกับจีน จะเริ่มลดภาษีตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2548 และทยอยลดภาษีลงเป็นลำดับ จนเหลือร้อยละ 0 ภายในวันที่ 1 มกราคม 2553 การลดภาษีสินค้าปกติจะแบ่งสินค้าตามอัตราภาษีที่เก็บจริงจากประเทศสมาชิก องค์การการค้าโลก (MFN applied rate) ณ วันที่ 1 กรกฎาคม 2546 เป็น 5 กลุ่ม แต่ละกลุ่มจะมีขั้นตอนการลด/เลิกภาษีที่ต่างกัน สินค้าที่มีอัตราภาษีสูงจะลดภาษีเป็นร้อยละ 0 ซ้ำกว่าสินค้าที่มีอัตราภาษีต่ำอยู่แล้ว โดยสินค้าปกติจะเป็นสินค้าทุกรายการนอกเหนือจากสินค้าที่มีการลดภาษีส่วนแรก จึงเป็นสินค้าที่อยู่ในพิกัดอัตราศุลกากรตั้งแต่ตอนที่ 09 ถึง ตอนที่ 97

(2.) สินค้าอ่อนไหว (Sensitive products)และสินค้าอ่อนไหวสูง (High Sensitive products)

สินค้าอ่อนไหวจะเริ่มลดอัตราภาษีต่ำกว่าสินค้าปกติ โดยจะลดภาษีมาอยู่ที่ไม่เกินร้อยละ 20 ภายในวันที่ 1 มกราคม 2555 และ จะลดเป็นร้อยละ 0-5 ภายในวันที่ 1 มกราคม 2561 โดยประเทศไทยมีสินค้าอ่อนไหว จำนวน 251 รายการ เช่น แป้งข้าวสาลี น้ำผลไม้หรือน้ำผัก ซีเมนต์เม็ด หนังสือพิมพ์เป็นม้วนหรือเป็นแผ่น เป็นต้น

สินค้าอ่อนไหวสูง สำหรับการลดภาษีของสินค้าอ่อนไหวสูง กำหนด ให้ลดภาษีมาอยู่ที่อัตราไม่เกินร้อยละ 50 ภายในวันที่ 1 มกราคม 2558 โดยประเทศไทยมีสินค้าอ่อนไหวสูง จำนวน 100 รายการ เช่น มันฝรั่งใช้สำหรับทำการเพาะปลูก พริกดำ ข้าวเปลือก น้ำตาลที่ได้จากอ้อย เศษยาสูบ เป็นต้น

(2) ภาษีศุลกากรภายใต้การเร่งลดภาษีสินค้าผักและผลไม้ (พิกัด 07-08)

ก่อนจะมีการตกลงเร่งลดภาษีสินค้าผักและผลไม้ระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน ให้เหลืออัตราร้อยละ 0 ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2546 เป็นต้นไป นั้น ประเทศไทยได้มีการจัดเก็บภาษีศุลกากรจากการนำเข้าสินค้าประเภทผัก (HS 07) อัตราร้อยละ 30 40 และ 60 และ ผลไม้ (HS 08) ในอัตราร้อยละ 10 30 40 และ 60 หลังจากมีการเร่งลดภาษีสินค้าผักและผลไม้ระหว่างประเทศไทยและจีน อกรขาเข้าจะลดเหลือร้อยละ 0 ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2546 เป็นต้นไป

สำหรับสินค้าที่มีโควตาภาษีตามข้อผูกพันองค์การการค้าโลก สินค้าพิกัดอัตราศุลกากรตอนที่ 07 (ผัก) ได้แก่ มันฝรั่ง หอมหัวใหญ่ กระเทียม มีการจัดเก็บอัตราภาษีในโควตาตามราคาร้อยละ 27 ดังนั้น หากนำเข้าตามปริมาณในโควตาตามข้อผูกพันขององค์การการค้าโลก จะมีการจัดเก็บอากรขาเข้าในอัตราร้อยละ 27 ดังนั้น เมื่อมีการตกลงเร่งลดภาษีสินค้าผักและผลไม้ระหว่างไทยและจีนจะลดภาษีจากร้อยละ 27 คงเหลืออัตราร้อยละศูนย์ สำหรับส่วนที่เกินโควตา จะเสียอัตราภาษีนอกโควตา

สำหรับสินค้าพิกัดอัตราศุลกากรตอนที่ 08 (ผลไม้) ได้แก่ มะพร้าว มีอัตราภาษีในโควตาตามราคาร้อยละ 20 และลำไยแห้ง มีอัตราภาษีในโควตาตามราคาร้อยละ 30 หากนำเข้าตามปริมาณในโควตาตามข้อผูกพันขององค์การการค้าโลก จะมีการจัดเก็บอากรขาเข้าในอัตราร้อยละ 20 สำหรับมะพร้าว และ อัตราร้อยละ 30 สำหรับลำไยแห้ง ดังนั้น เมื่อมีการตกลงเร่งลดภาษีสินค้าผักและผลไม้ระหว่างไทยและจีน จะลดอากรขาเข้าจากร้อยละ 20 และ 30 คงเหลืออัตราร้อยละศูนย์ สำหรับส่วนที่เกินโควตา จะเสียอัตราภาษีนอกโควตาปกติ ตัวอย่างพิกัดอัตราศุลกากรขาเข้าผักและผลไม้ของประเทศไทย ดังตารางที่ 3.10

ตารางที่ 3.10 แสดงตัวอย่างพิกัดอัตราศุลกากรขาเข้าผักและผลไม้ของประเทศไทยก่อนและหลังเขตการค้าเสรีไทย-จีน

ประเภท	รายการ	อัตราภาษีปกติ (%)	อัตราภายใต้เงื่อนไขการค้าเสรี (%)
0701.10.00	มันฝรั่งสดหรือแช่เย็น	60	0
0702.00.00	มะเขือเทศสดหรือแช่เย็น	40	0
0703.10.10	หอมหัวใหญ่	60	0
0740.10.00	กะหล่ำดอก	40	0
0705.11.00	ผักกาดหอมห่อหัว	40	0
0714.10.00	มันสำปะหลัง	40	0
0801.11.00	มะพร้าว	60	0
0808.10.00	แอปเปิ้ล	10	0
0810.60.00	ทุเรียน	30	0
0812.10.00	เชอร์รี่	40	0

จากตารางที่ 3.10 แสดงให้เห็นว่า ประเทศไทยได้มีการจัดเก็บอากรขาเข้าจากการนำเข้าผัก ตามพิกัดอัตราศุลกากรตอนที่ 07 (ผัก) เช่น มะเขือเทศสดหรือแช่เย็น หอมหัวใหญ่ อากรขาเข้าอัตราร้อยละ 60 มะเขือเทศสดหรือแช่เย็น กะหล่ำดอก ผักกาดหอมห่อหัว อากรขาเข้าอัตราร้อยละ 40 สำหรับสินค้าพิกัดอัตราศุลกากรตอนที่ 08 (ผลไม้) เช่น มะพร้าว อากรขาเข้าอัตราร้อยละ 60 แอปเปิ้ล อัตราร้อยละ 10 ทุเรียน อัตราร้อยละ 30 เชอร์รี่ อัตราร้อยละ 40 ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2546 อากรขาเข้าสำหรับสินค้านี้ภายใต้ข้อตกลงการค้าเสรีไทย-จีน จะมีอัตราอากรขาเข้าคงเหลือร้อยละ 0

3.2.2.2 ภาษีมูลค่าเพิ่มกรณีนำเข้าของประเทศไทย

กรณีการนำเข้าพืชผลทางการเกษตร ไม่ว่าจะเป็น ลำต้น กิ่ง ใบ เปลือก หน่อ ราก เหง้า ดอก หัว ฝัก เมล็ด หรือ ส่วนอื่น ๆ ของพืช และวัตถุพลอยได้จากพืช ทั้งนี้ ที่อยู่ในสภาพสดหรือรักษาสภาพไว้เพื่อมิให้เสียเป็นการชั่วคราวในระหว่างขนส่งด้วยการแช่เย็น แช่เย็นจนแข็ง หรือด้วยการจัดทำหรือปรุงแต่งโดยวิธีการอื่น หรือรักษาสภาพไว้เพื่อมิให้เสียเพื่อการขายปลีกหรือขายส่งด้วยวิธีการแช่เย็น แช่เย็นจนแข็ง ทำให้แห้ง บด ทำให้เป็นชิ้น หรือด้วยวิธีอื่น ข้าวสาร หรือผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการสีข้าว แต่ไม่รวมถึงไม้ซุง ฝืน หรือ ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการเลื่อยไม้ หรือ

ดังนั้นผู้ประกอบการไทยที่นำเข้าผักและผลไม้ จากสาธารณรัฐประชาชนจีน มายังประเทศไทยนั้น มีต้องชำระภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการนำเข้าผักและผลไม้ เนื่องจากเป็นสินค้าเกษตร ได้รับการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา 81 แห่งประมวลรัษฎากร

ตัวอย่างการคำนวณภาษีในการนำเข้าของประเทศไทย

ตัวอย่างการคำนวณภาษีในการนำเข้าสินค้าของประเทศไทย โดยสินค้าประเภทผลไม้ที่ประเทศไทยนำเข้ามาสูงสุด คือ แอปเปิ้ล สมมุตินำเข้าแอปเปิ้ลมูลค่า 100,000.00 บาท ดังนั้นผู้นำเข้าจะต้องชำระภาษี โดยมีรายละเอียดการคำนวณดังตารางที่ 3.11

ตารางที่ 3.11 แสดงการคำนวณภาษีนำเข้าของสาธารณรัฐประชาชนจีน

รายการ	สินค้า	มูลค่า	อัตราอากร ขาเข้าปกติ	อากรขา เข้า	ภาษีมูลค่า เพิ่ม	รวมภาษี ทั้งสิ้น
ก่อนFTA (ก่อน 1 ต.ค. 2546)	แอปเปิ้ล	100,000.00	10%	10,000.00	ยกเว้น	10,000.00
หลังFTA (ตั้งแต่ 1 ต.ค.2546 เป็นต้นไป)	แอปเปิ้ล	100,000.00	0%	0.00	ยกเว้น	0.00

จากตาราง 3.11 แสดงให้เห็นได้ว่า กรณีการนำเข้าแอปเปิ้ล ของประเทศไทย หากมีการนำเข้าก่อนวันที่ 1 ตุลาคม 2546 ซึ่งก่อนมีการเร่งลดภาษีสินค้าผักและผลไม้ระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนนั้น การนำเข้าผู้นำเข้าจะต้องชำระอากรขาเข้าในอัตราร้อยละ 10 สมมุติมูลค่าการนำเข้าราคา CIF จำนวน 100,00.00 บาท ค่ารวมภาษีอัตราร้อยละ 10 อากรขาเข้าที่ต้องชำระเท่ากับ 10,000.00 บาท สำหรับภาษีมูลค่าเพิ่มเนื่องจากเป็นสินค้าเกษตร จึงได้รับการ

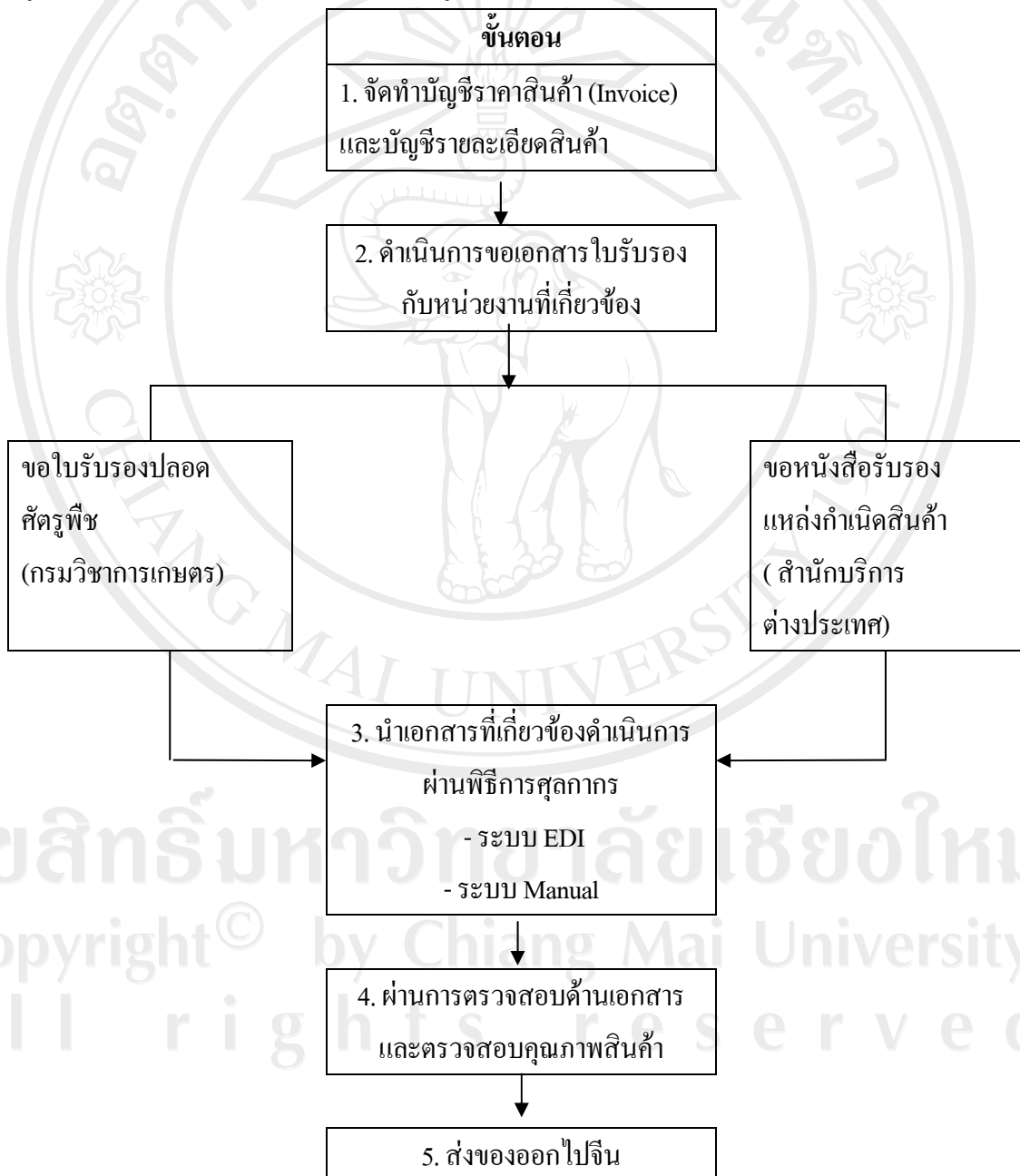
กรณีนำเข้าตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2546 หลังจากมีการลดภาษีสินค้าผักและผลไม้ระหว่างกันแล้ว ผู้นำเข้าจะเสียอากรขาเข้าในอัตราร้อยละ 0 สมมุติมูลค่าการนำเข้าราคา CIF จำนวน 100,00.00 บาท ค่าอากรขาเข้าอัตราร้อยละ 0 จึงไม่มีภาษีที่ต้องชำระ สำหรับภาษีมูลค่าเพิ่มเนื่องจากเป็นสินค้าเกษตร จึงได้รับการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม ดังนั้นหากนำเข้าตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2546 ผู้นำเข้าจะมีต้องชำระภาษีใด ๆ

ดังนั้นจากตัวอย่างดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การนำเข้าสินค้าของประเทศไทยจากสาธารณรัฐประชาชนจีน ก่อนจะมีการจัดตั้งเขตการค้าเสรี ผู้นำเข้าจะต้องชำระอากรจำนวน 10,000.00 บาท หากนำเข้าหลังจากมีการจัดตั้งเขตการค้าเสรี ผู้นำเข้าจะไม่มีภาษีที่ต้องชำระ ดังนั้นการนำเข้าหลังจากมีการจัดตั้งเขตการค้าเสรี ผู้นำเข้าสามารถประหยัดภาษีอากรขาเข้า ได้จำนวน 10,000.00 บาท

3.2.3 ขั้นตอนการปฏิบัติตามกฎระเบียบเกี่ยวกับการนำเข้าของสาธารณรัฐประชาชนจีน

ในการส่งสินค้าจากประเทศไทยไปสาธารณรัฐประชาชนจีนนั้น ผู้ประกอบการไทยจะต้องดำเนินการจัดเตรียมเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสินค้า เพื่อให้ผู้นำเข้าจีน สามารถนำไปปฏิบัติพิธีการศุลกากรได้ ขั้นตอนการดำเนินการส่งออกของไทย แสดงดังรูปที่ 3.3

รูปที่ 3.3 แสดงขั้นตอนการส่งออกของผู้ประกอบการไทย

จากรูปที่ 3.3 ในการส่งสินค้าออกไปสาธารณรัฐประชาชนจีน นั้น ก่อนสินค้าจะออกจากประเทศไทย ผู้ส่งออกจะต้องดำเนินการดังนี้

ขั้นตอนการส่งออกของผู้ส่งออกไทย

ขั้นตอนที่ 1. ผู้ส่งออกจะต้องจัดเตรียมเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสินค้า ได้แก่

1. ใบรับรองปลอดศัตรูพืช (แบบพ.ก.9) โดยขอจากกรมวิชาการเกษตร
2. หนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า ฟอรัมอี โดยขอจากสำนักบริการต่างประเทศ
3. ใบตราส่งสินค้า (Bill of Lading)
4. บัญชีราคาสินค้า (Invoice)
5. บัญชีรายละเอียดสินค้า (Packing List)

ขั้นตอนการขอใบรับรองปลอดศัตรูพืช ผู้ส่งออกจะต้องดำเนินการติดต่อกับกรมวิชาการเกษตร และ หนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าฟอรัมอี ผู้ส่งออกจะต้องดำเนินการติดต่อกับสำนักบริการการค้าต่างประเทศนั้น ขั้นตอนการขอใบรับรองปลอดศัตรูพืช สรุปดังตารางที่ 3.12

ตารางที่ 3.12 แสดงขั้นตอนการขอใบรับรองปลอดศัตรูพืช แบบ พ.ก. 9

ขั้นตอนการดำเนินการ	ค่าใช้จ่าย	ระยะเวลา
1. ผู้ส่งออกจัดเตรียมเอกสาร - แบบคำขอใบรับรองปลอดศัตรูพืช (พ.ก.9) - ใบกำกับสินค้า - ใบตราส่งสินค้า	1. ค่าธรรมเนียม ใบรับรอง ฉบับ ละ 200 บาท	1. กรณีปกติ ตรวจ สินค้าอย่างเดียว ใช้ เวลา 1 ชั่วโมง
2. ผู้ส่งออกนำเอกสารไปยื่นต่อเจ้าหน้าที่ (งานมาตรฐานและบริการตรวจพืช ฝ่ายกักกันพืช กอง ควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร)	2. ค่าป่วยการ สำหรับการ ปฏิบัติงาน วันหยุด	- กรณีตรวจสินค้า และกำจัดศัตรูพืช ใช้เวลา 3 ชั่วโมง ถึง 5 วันทำการ
3. เจ้าหน้าที่ออกเลขรับคำร้องและแจ้งผู้ส่งออกให้จัดเตรียม สินค้าเพื่อทำการตรวจสอบหรือทำการกำจัดศัตรูพืช	3. ค่าพาหนะใน การเดินทางไป ตรวจสินค้า	2. กรณีพิเศษ ใช้ เวลา 5 – 17 วันทำ การ
4. เมื่อผู้ส่งออกจัดเตรียมสินค้าเรียบร้อยแล้ว นัดหมายให้ เจ้าหน้าที่มาทำการตรวจสอบ หรือทำการกำจัดศัตรูพืช		

ตารางที่ 3.12 แสดงขั้นตอนการขอใบรับรองปลอดศัตรูพืช แบบพ.ก. 9 (ต่อ)

ขั้นตอนการดำเนินการ	ค่าใช้จ่าย	ระยะเวลา
5. เจ้าหน้าที่มาทำการตรวจสอบสินค้า มี 2 กรณี กรณีปกติ และ กรณีพิเศษ		
6. สินค้าผ่านการตรวจสอบ ผู้ส่งออกนำสำเนาใบคำขอรับรอง ปลอดศัตรูพืชมาขอหนังสือรับรองได้		
7. เมื่อเจ้าหน้าที่พิมพ์ใบรับรองปลอดศัตรูพืชแล้ว ผู้ส่งออก ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสาร		
8. ชำระค่าธรรมเนียม		
9. รับใบรับรองปลอดศัตรูพืช		

จากตารางที่ 3.12 ขั้นตอนการขอใบรับรองปลอดศัตรูพืช แบบ พ.ก.9 มีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้ส่งออกไทยจัดเตรียมเอกสาร แบบคำขอใบรับรองปลอดศัตรูพืช (พ.ก.9) จำนวน 1 ชุด ประกอบด้วย ต้นฉบับ 1 ฉบับ และสำเนา 2 ฉบับ พร้อมด้วย ใบกำกับสินค้า และ ใบตราส่งสินค้า สินค้าจำนวน 12 ชนิด ที่สาธารณรัฐประชาชนจีน ต้องการใบรับรองปลอดศัตรูพืช ได้แก่ ลำไย ทูเรียน ลิ้นจี่ มังคุด มะขาม มะม่วง ส้มโอ หน่อไม้ฝรั่ง จิง กระเจี๊ยบสด ข้าวโพดฝักอ่อน พริก ตัวอย่างคำขอใบรับรองปลอดศัตรูพืช แสดงดังรูปที่ 3.4

2. ผู้ส่งออกไทยนำเอกสารไปยื่นต่อเจ้าหน้าที่ ส่วนกลาง ขึ้นที่สำนักงานมาตรฐานและบริการตรวจพืช ฝ่ายกักกันพืช กองควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร สำหรับส่วนภูมิภาค ขึ้นที่ด่านตรวจพืชและวัสดุการเกษตรทั่วประเทศ

3. เมื่อเจ้าหน้าที่ได้รับใบคำขอและเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้วจะตรวจสอบความถูกต้องและออกเลขรับคำร้องเพื่อใช้อ้างอิงในการแจ้งงานและรับใบรับรองปลอดศัตรูพืชและเจ้าหน้าที่จะแจ้งให้ผู้ส่งออกจัดเตรียมสินค้าเพื่อทำการตรวจสอบและกำจัดศัตรูพืชด้วยวิธีการที่เหมาะสมก่อน ภายใต้การกำกับดูแลของเจ้าหน้าที่

4. เมื่อผู้ส่งออกไทยจัดเตรียมสินค้าเรียบร้อยแล้ว และพร้อมให้เจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบหรือทำการกำจัดศัตรูพืชให้แจ้งเจ้าหน้าที่ทางโทรศัพท์หรือแจ้งด้วยตนเอง เพื่อนัดเวลาและสถานที่ โดยให้แจ้งงานวันต่อวัน

5.เจ้าหน้าที่มาดำเนินการตรวจสอบสินค้า สินค้าที่เตรียมไว้ให้ตรวจ ต้องเป็นชนิดเดียวกับที่แจ้งไว้ในแบบพ.ก.9 การตรวจมี 2 กรณี คือ

1. กรณีปกติ คือ การตรวจสินค้าและออกใบรับรองปลอดศัตรูพืช ใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง และกรณีตรวจสินค้า และทำการกำจัดศัตรูพืช และออกใบรับรองปลอดศัตรูพืช ใช้เวลา 3 ชั่วโมง ถึง 5 วันทำการ

2. กรณีพิเศษ คือ กรณีให้มีการระบุข้อความปลอดศัตรูพืชชนิดใดชนิดหนึ่ง หรือตั้งแต่พืชเจริญเติบโต ในแปลงปลูกตามความต้องการของประเทศผู้นำเข้า จะมีการตรวจสินค้าขึ้นละเอียดในห้องปฏิบัติการด้วย ซึ่งใช้เวลาประมาณ 5 – 17 วัน

6 เมื่อสินค้าผ่านการตรวจ ผู้ส่งออกนำเสนอใบคำขอรับรองปลอดศัตรูพืชมาขอหนังสือรับรองได้

7 เมื่อเจ้าหน้าที่พิมพ์ใบรับรองปลอดศัตรูพืชแล้ว ผู้ส่งออกตรวจสอบความถูกต้องของเอกสาร กรณีผู้ส่งออกต้องการแก้ไขข้อความใดในคำขอใบรับรองปลอดศัตรูพืช ให้ยื่นคำร้องขอแก้ไขหรือหนังสือของบริษัทผู้ส่งออก พร้อมหลักฐานอื่น ๆ ที่จำเป็น เพื่อประกอบการพิจารณา

8 เมื่อเอกสารถูกต้องแล้ว ผู้ส่งออกไปชำระค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ได้แก่

1. ค่าธรรมเนียมใบรับรองปลอดศัตรูพืช ฉบับละ 200 บาท
2. ค่าป่วยการตามระเบียบราชการสำหรับการปฏิบัติงานในวันหยุดราชการ หรือนอกเวลาราชการหรือ นอกสถานที่ราชการตามที่กำหนด
3. ค่าพาหนะสำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่ใช้ในการเดินทางไปตรวจสอบสินค้านอกสถานที่ทำการ ตามที่แท้จริง

9 เมื่อชำระค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ครบแล้ว รับใบรับรองปลอดศัตรูพืชได้

ตัวอย่างคำขอใบรับรองปลอดศัตรูพืช (แบบ พ.ก.9) ดังรูปที่ 3.4

รูปที่ 3.4 แสดงคำขอใบรับรองปลอดศัตรูพืช (แบบ พ.ก.9)

กรมวิชาการเกษตร (DEPARTMENT OF AGRICULTURE)

แบบ พ.ก. 9

คำขอใบรับรองปลอดศัตรูพืช (APPLICATION FOR PHYTOSANITARY CERTIFICATE) Form P.Q. 9

วันที่ (Date).....

เรียน อธิบดีกรมวิชาการเกษตร
To The Director-General, Department of Agriculture

รหัสผู้รับมอบอำนาจ.....นาย/นาง/นางสาว.....นามสกุล.....อายุ.....ปี สัญชาติ.....
Authority No. Mr./Mrs./Miss Surname Age Nationality

บ้านเลขที่.....ถนน.....หมู่.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....
Address Street Moo District Amphur

จังหวัด.....ประเทศ.....โทรศัพท์.....
Province Country Telephone

ชื่อและที่อยู่ผู้ส่ง.....
Name & address of exporter.....

ชื่อและที่อยู่ผู้รับ.....
Name & address of consignee.....

แหล่งกำเนิดของพืช.....เครื่องหมายที่สังเกตบนหีบห่อ.....
Place of origin Distinguishing marks

ส่งโดยพาหนะ.....ข้อมูลยานพาหนะ.....วันที่ส่งออก.....
Means of conveyance Information of conveyance Departure date

เมืองและประเทศปลายทาง.....ใบอนุญาตนำเข้าเลขที่.....มูลค่า.....บาท
Point of entry Import permit No. Value

ขอยื่นคำขอใบรับรองปลอดศัตรูพืชสำหรับพืช/ผลิตภัณฑ์ที่จะส่งออก ดังรายการในบัญชีแสดงรายชื่อพืชส่งออกที่แนบมาพร้อมนี้
request for phytosanitary certificate of the following plants/plant products intended for export in the description form

จำนวนหีบห่อที่นับได้ (Number & description of packages)

ชื่อและจำนวนสินค้ารวม (Name of produce and quantity declared)

ชื่อทางพฤกษศาสตร์ (Botanical name of plants)

ที่	ชื่อสินค้าภาษาอังกฤษ	ปริมาณ	หน่วยนับ	ราคา/หน่วย	จำนวนเงิน	จำนวนหีบห่อ

(ลงชื่อ).....ผู้ยื่นคำขอ

(Signature)

(ชื่อ-สกุล).....

(Name & surname)

บันทึกของพนักงานเจ้าหน้าที่

ตรวจ/กำจัดศัตรูพืช.....

Inspection/treatment

หมายเหตุ.....

Remarks

(ลงชื่อ).....พนักงานเจ้าหน้าที่

(Signature)

(ชื่อ-สกุล).....

(Name & surname)

Plant Quarantine Officer

ขั้นตอนการขอหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า การขอหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า ผู้ส่งออกไทยจะต้องดำเนินการติดต่อขอจากสำนักงานบริการการค้าต่างประเทศโดยมีขั้นตอนการดำเนินการ แสดงดังตารางที่ 3.13

ตารางที่ 3.13 แสดงขั้นตอนการขอหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า

ขั้นตอน	เอกสารประกอบ
1. ทำบัตรประจำตัวผู้ส่งออก-นำเข้า	-คำร้องขอมีบัตรประจำตัวผู้ส่งออก - หนังสือมอบอำนาจ
2. ซื้อแบบคำขอหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า - กรณีต้องการใช้สิทธิพิเศษทางด้านภาษีใช้ฟอร์มอี (FORM E) - กรณีไม่ต้องการใช้สิทธิพิเศษทางด้านภาษีใช้ฟอร์มทั่วไป (C/O) (ค่าแบบคำขอ ฉบับละ 30 บาท)	-บัตรประจำตัวผู้ส่งออก -ใบสั่งซื้อแบบพิมพ์
3. ยื่นคำขอหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าและแบบพิมพ์คำขอหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า	-บัตรประจำตัวผู้ส่งออก - ใบรับคำขอหนังสือรับรอง - ใบกำกับสินค้า - ใบตราส่งสินค้า
4. รับหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า	-บัตรประจำตัวผู้ส่งออก -ใบรับคำขอหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า

จากตารางที่ 3.13 แสดงขั้นตอนการขอหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าซึ่งมีขั้นตอนและเอกสารที่เกี่ยวข้องดังนี้

1 ทำบัตรประจำตัวผู้ส่งออก โดยยื่นคำร้องขอมีบัตรประจำตัว ที่สำนักงานบริการการค้าต่างประเทศ

2 ซื้อแบบพิมพ์คำขอและแบบพิมพ์หนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าที่ต้องการ เช่น ฟอร์มอี หรือ ฟอร์มทั่วไป กรณีต้องการได้รับสิทธิพิเศษทางด้านภาษีศุลกากร ใช้หนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าฟอร์มอี กรณีไม่ต้องการได้รับสิทธิพิเศษทางด้านภาษีศุลกากรแต่ต้องการรับรอง

3. ผู้ส่งออกกรอกรายละเอียดในคำขอหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าฟอร์มอี โดยมีรายการที่ต้องกรอกข้อมูล ได้แก่

1. ส่วนของผู้ขอ ให้กรอกชื่อ ที่อยู่ เลขประจำตัวผู้เสียภาษี เบอร์โทรศัพท์ ของผู้ขอ เลขที่บัตรประจำตัวกรรมการผู้มีอำนาจหรือผู้รับมอบอำนาจ
2. ผู้ซื้อหรือผู้รับประเทศปลายทาง ให้ระบุชื่อที่อยู่ ประเทศปลายทาง
3. ยานพาหนะที่ส่งออก ให้ระบุยานพาหนะที่ส่งออก เช่น เรือ เครื่องบิน ทางบก ไปรษณีย์ หรือนำติดตัว
4. ระบุรายละเอียดสินค้า พิกัดอัตราศุลกากร (6 ตัวแรก) ปริมาณน้ำหนักสุทธิ มูลค่าของสินค้า
5. ระบุเลขที่ วันที่ ของใบกำกับสินค้า ระบุเลขที่ วันที่ ใบตราส่งสินค้า และวันที่ส่งออก
6. ระบุเอกสารที่แนบประกอบการพิจารณา
7. ระบุชื่อที่อยู่ของผู้ขายสินค้าเพื่อรับรองว่าสินค้านี้มีการผลิตในประเทศไทย

เมื่อกรอกข้อมูลในคำขอครบถ้วนแล้ว ให้ยื่นคำขอหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า และ แบบพิมพ์คำขอหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า พร้อมเอกสาร บัตรประจำตัวผู้ส่งออก ใบรับคำขอหนังสือรับรอง ใบกำกับสินค้า ใบตราส่งสินค้า ที่สำนักงานบริการการค้าต่างประเทศ

4. รับหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า โดยยื่นเอกสารบัตรประจำตัวผู้ส่งออก ใบรับคำขอหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า รับหนังสือได้ที่ สำนักงานบริการการค้าต่างประเทศ

ในการดำเนินการขอหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้านี้ ทุกขั้นตอนใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง

ตัวอย่างหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าฟอร์มอี ดังรูปที่ 3.7

รูปที่ 3.7 แสดงคำขอหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าฟอร์มอี (ด้านหน้า)

คำขอหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าฟอร์มอี

1. ผู้ขอ ชื่อ.....วงนามของ..... เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร [] [] [] [] [] [] [] [] [] [] ที่อยู่..... โทรศัพท์.....โทรสาร..... บัตรประจำตัวกรมการผู้มีอำนาจ/ผู้รับมอบอำนาจ เลขที่.....				สำหรับผู้รับเรื่อง เลขที่..... วันรับ..... ผู้รับ.....	
2. ผู้ซื้อหรือผู้รับประเทศปลายทาง (ชื่อ ีอุม ประเทศ)ประเทศปลายทาง.....				ความเห็นผู้ตรวจ ☐ ออกหนังสือรับรองได้ ☐ ต้องแก้ไข/รายละเอียด ด้านหลัง ลงชื่อ.....	
3. ยานพาหนะที่ส่งออก ☐ เรือ ☐ เครื่องบิน ☐ ทางบก ☐ ไปรษณีย์ ☐ นำติดตัว				ความเห็นผู้อนุมัติ ☐ อนุมัติ ☐ ต้องแก้ไข/รายละเอียด ด้านหลัง ลงชื่อ.....	
4.	สินค้า	พิกัด (6 ตัวแรก)	ปริมาณ/ น้ำหนักสุทธิ (ก.)	มูลค่า US\$ (FOB)	ความเห็นผู้อนุมัติ ☐ อนุมัติ ☐ ต้องแก้ไข/รายละเอียด ด้านหลัง ลงชื่อ.....
					ความเห็นผู้ตรวจ ☐ ใ้ใบผูกต้องแล้ว ☐ ต้องแก้ไข/รายละเอียด ด้านหลัง ลงชื่อ.....
ยอดรวม					ความเห็นผู้อนุมัติ ☐ อนุมัติ ☐ ต้องแก้ไข/รายละเอียด ด้านหลัง ลงชื่อ.....
5. ไปกับสินค้า เลขที่.....ลงวันที่..... ใบตราส่งสินค้า ☐ B/L ☐ AWB ☐ ใบรับไปรษณีย์ ☐ อื่นๆ..... เลขที่.....วันที่.....วันที่ส่งออก.....					
6. เอกสารที่แนบประกอบการพิจารณา.....				ลงชื่อ.....	
7. ข้าพเจ้าขอให้คำรับรองว่า- (1) สินค้าตามรายการดังกล่าวข้างต้นเป็นสินค้าที่ผลิตและมีแหล่งกำเนิดในประเทศไทย โดยผลิต/ซื้อจาก (โรงงาน/บริษัท/ห้าง/ร้าน).....ตั้งอยู่ที่..... (2) การขอหนังสือรับรองฉบับนี้หากเป็นการขอซ้ำข้าพเจ้ายินดีให้การยกเว้นการกำกับประเทศระบุหนังสือรับรองฉบับนี้ออกก่อนหน้านี้และฉบับนี้ (3) ข้าพเจ้ายินดีให้ความร่วมมือในการตรวจสอบต้นทุนและขั้นตอนการผลิต โดยหากพิสูจน์ได้ว่าสินค้าใดมีการผลิตในประเทศไทยหรือผลิตไม่ถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า ข้าพเจ้ายินยอมให้กรมการค้าต่างประเทศฯ เลิก ระบุหรือเพิกถอนหนังสือรับรองฉบับนี้และให้ถอนชื่อออกจากทะเบียนผู้ขอหนังสือรับรองโดยทันที (4) เอกสาร หลักฐานและรายละเอียดดังกล่าวข้างต้นนี้แนบมาจริงทุกประการ หากคำรับรองตาม (1)-(3) เป็นความเท็จข้าพเจ้ายินยอมให้การยกเว้นการกำกับประเทศดำเนินคดีตามกฎหมาย					
ลงชื่อ..... (.....)				(ประทับตราสำคัญ)	

No. 045881

สำนักการกรมการค้าต่างประเทศ

รูปที่ 3.8 แสดงคำขอหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าฟอร์มอี (ด้านหลัง)

สำหรับผู้รับเรื่อง	สำหรับผู้รับเรื่อง
ความเห็นผู้ตรวจ	
รายการที่ต้องแก้ไข คือ ช่องที่ ☐ ช่องที่ ☐ ช่องที่ ☐ ช่องที่ ☐ อื่นๆ ลงชื่อ.....	รายการที่ต้องแก้ไขครั้งที่ 2 คือ ช่องที่ ☐ ช่องที่ ☐ ช่องที่ ☐ ช่องที่ ☐ อื่นๆ ลงชื่อ.....
ความเห็นผู้อนุมัติ	
รายการที่ต้องแก้ไข คือ ช่องที่ ☐ ช่องที่ ☐ ช่องที่ ☐ อื่นๆ ลงชื่อ.....	รายการที่ต้องแก้ไขครั้งที่ 2 คือ ช่องที่ ☐ ช่องที่ ☐ ช่องที่ ☐ อื่นๆ ลงชื่อ..... หมายเหตุ

รูปที่ 3.9 แสดงหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าฟอรั่มอี (ด้านหน้า)

ORIGINAL

1. Goods consigned from (Exporter's business name, address, country)		Reference No.			
2. Goods consigned to (Consignee's name, address, country)		ASEAN - CHINA FREE TRADE AREA PREFERENTIAL TARIFF CERTIFICATE OF ORIGIN (Combined Declaration and Certificate) FORM E			
3. Means of transport and route (as far as known)		4. For Official Use			
Departure date		☐ Preferential Treatment Given Under ASEAN-CHINA Free Trade Area Preferential Tariff			
Vessel's name / Aircraft etc.		☐ Preferential Treatment Not Given (Please state reason/s)			
Port of Discharge		Signature of Authorised Signatory of the Importing Country			
5. Item number	6. Marks and numbers on packages	7. Number and type of packages, description of goods (including quantity where appropriate and HS number of the importing country)	8. Origin criterion (see Notes overleaf)	9. Gross weight or other quantity and value (FOB)	10. Number and date of invoices
11. Declaration by the exporter		12. Certification			
The undersigned hereby declares that the above details and statement are correct; that all the goods were produced in (Country)		It is hereby certified, on the basis of control carried out, that the declaration by the exporter is correct.			
and that they comply with the origin requirements specified for these goods in the ASEAN - CHINA Free Trade Area Preferential Tariff for the goods exported to (Importing Country)	 Place and date, signature and stamp of certifying authority			
Place and date, signature of authorised signatory		Place and date, signature and stamp of certifying authority			

SAMPLE

No. 045881

รูปที่ 3.10 แสดงหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าฟอร์มอี (ด้านหลัง)

OVERLEAF NOTES

1. Member States which accept this form for the purpose of preferential treatment under the ASEAN-CHINA Free Trade Area Preferential Tariff:

BRUNEI DARUSSALAM	CAMBODIA	CHINA
INDONESIA	LAOS	MALAYSIA
MYANMAR	PHILIPPINES	SINGAPORE
THAILAND	VIETNAM	

2. CONDITIONS : The main conditions for admission to the preferential treatment under the ACFTA Preferential Tariff are that goods sent to any Member States listed above :

- must fall within a description of products eligible for concessions in the country of destination ;
- must comply with the consignment conditions that the goods must be consigned directly from any ACFTA member state to the importing Member State but transport that involves passing through one or more intermediate non-ACFTA member states, is also accepted provided that any intermediate transit, transshipment or transportation storage arises only for geographic reasons or transportation requirements ; and
- must comply with the origin criteria given in the next paragraph.

3. ORIGIN CRITERIA : For exports to the above mentioned countries to be eligible for preferential treatment, the requirement is that either :

- The products wholly obtained in the exporting Member State as defined in Rule 3 of the ASEAN-China Rules of Origin ;
- Subject to sub-paragraph (i) above, for the purpose of implementing the provisions of Rule 2 (b) of the ASEAN-China Rules of Origin, products worked on and processed as a result of which the total value of the materials, parts or produce originating from non-ACFTA member states or of undetermined origin used does not exceed 60% of the FOB value of the product produced or obtained and the final process of the manufacture is performed within territory of the exporting Member State ;
- Products which comply with origin requirements provided for in Rule 2 of the ASEAN-China Rules of Origin and which are used in a Member State as inputs for a finished product eligible for preferential treatment in another Member State/States shall be considered as a product originating in the Member State where working or processing of the finished product has taken place provided that the aggregate ACFTA content of the final product is not less than 40% ; or
- Products which satisfy the Product Specific Rules provided for in Attachment B of the ASEAN-China Rules of Origin shall be considered as goods to which sufficient transformation has been carried out in a Party.

If the goods qualify under the above criteria, the exporter must indicate in Box 8 of this form the origin criteria on the basis of which he claims that his goods qualify for preferential treatment, in the manner shown in the following table :

Circumstances of production or manufacture in the first country named in Box 11 of this form	Insert in Box 8
(a) Products wholly produced in the country of exportation (see paragraph 3 (i) above)	"X"
(b) Products worked upon but not wholly produced in the exporting Member State which were produced in conformity with the provisions of paragraph 3 (ii) above	Percentage of single country content, example 40%
(c) Products worked upon but not wholly produced in the exporting Member State which were produced in conformity with the provisions of paragraph 3 (iii) above	Percentage of ACFTA cumulative content, example 40%
(d) Products satisfied the Products Specific Rules	"Product Specific Rules"

4. EACH ARTICLE MUST QUALIFY : It should be noted that all the products in a consignment must qualify separately in their own right. This is of particular relevance when similar articles of different sizes or spare parts are sent.

5. DESCRIPTION OF PRODUCTS : The description of products must be sufficiently detailed to enable the products to be identified by the Customs Officers examining them. Name of manufacturer, any trade mark shall also be specified.

6. The Harmonised System number shall be that of the importing Member State.

7. The term "Exporter" in Box 11 may include the manufacturer or the producer.

8. FOR OFFICIAL USE : The Customs Authority of the importing Member State must indicate (✓) in the relevant boxes in column 4 whether or not preferential treatment is accorded.

No. 042881

ขั้นตอนการนำเข้าของผู้นำเข้าเงิน

เมื่อสินค้าส่งออกจากประเทศไทยแล้ว ผู้นำเข้าเงิน จะต้องดำเนินการนำเข้าสินค้าโดยขั้นตอนการนำเข้าของสาธารณรัฐประชาชนจีน รายละเอียดดังตารางที่ 3.14

ตารางที่ 3.14 แสดงขั้นตอนการนำเข้าของสาธารณรัฐประชาชนจีน

กระบวนการ	ขั้นตอนดำเนินการ	เอกสารประกอบ	ระยะเวลา	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
1. การขอใบอนุญาตก่อนการนำเข้า	ผู้นำเข้าเงินจะต้องยื่นขออนุญาตการนำเข้าก่อนจะมีการนำเข้า เพื่อขอใบรับรองการนำเข้า	1. สัญญาซื้อขาย 2. ใบอินวอยซ์	20 วัน	หน่วยงานกักกันพืชและตรวจสอบโรคพืช
2. ผ่านพิธีการศุลกากร	เมื่อสินค้ามาถึงประเทศจีน จะต้องผ่านพิธีการศุลกากร ซึ่งมี 2 ขั้นตอน 1. การตรวจสอบด้านเอกสาร	เอกสารที่ได้รับจากประเทศไทย 1. ใบรับรองปลอดศัตรูพืช (พก.9) 2. ใบรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าฟอร์มอี 3. ใบตราส่งสินค้า 4. บัญชีราคา สินค้า 5. บัญชีรายละเอียด สินค้า	1-2 วัน	กรมศุลกากร

ตารางที่ 3.14 แสดงขั้นตอนการนำเข้าของสาธารณรัฐประชาชนจีน (ต่อ)

กระบวนการ	ขั้นตอนดำเนินการ	เอกสารประกอบ	ระยะเวลา	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	2. การตรวจสอบคุณภาพของสินค้า 1. ณ ด่านที่มีการนำเข้า 2. ตรวจในห้องปฏิบัติการเพื่อตรวจระดับความชื้น รูปร่าง กลิ่น สี รสชาติ แมลงศัตรูพืช วัชพืช		1-4 วัน	หน่วยควบคุมคุณภาพและกักกันโรคพืช

จากตารางที่ 3.14 ขั้นตอนการนำเข้าสินค้าของสาธารณรัฐประชาชนจีนซึ่งผู้นำเข้าเงินจะต้อง ปฏิบัติมีรายละเอียดดังนี้

1. ขั้นตอนการดำเนินการของผู้นำเข้าเงินก่อนที่จะนำเข้าสินค้า ได้แก่ การขอใบอนุญาตการนำเข้าของจีน ในการนำเข้าผักและผลไม้ของสาธารณรัฐประชาชนจีน ก่อนที่ผู้นำเข้าเงินจะลงนามในสัญญาหรือข้อตกลงการซื้อขายกับผู้ส่งออกไทย ต้อง ขอใบอนุญาตนำเข้า (Entry Animal and Plant Quarantine Permit) โดยผู้ยื่นขอใบอนุญาตอาจเป็นเจ้าของ หรือตัวแทน ของผู้นำเข้ารายนั้น โดยการขอใบอนุญาตนำเข้าจะต้องดำเนินการกับ หน่วยงานกักกันพืชและตรวจสอบโรคของจีน (General Administration of Quality Supervision , Inspection and Quarantine : AQSIQ) เพื่อขอใบรับรองการนำเข้า (Import Permit) สำหรับผู้ที่อยู่ต่างมณฑลต้องรออนุมัติจากสำนักงานใหญ่ ที่ปักกิ่ง โดยใช้ระยะเวลาประมาณ 20 วันทำการ ใบรับรองการนำเข้า มี 2 ประเภท คือ

- มีอายุใช้ได้ 6 เดือน ให้นำเข้าได้หลายครั้ง แต่ไม่เกินปริมาณ น้ำหนักที่แจ้งไว้
- ให้นำเข้าได้เพียงครั้งเดียว โดยปริมาณ/ น้ำหนักต้องไม่เกินจากที่แจ้งไว้

เอกสารที่ใช้ประกอบการขออนุญาตได้แก่ สัญญาซื้อขาย ใบอินวอยซ์ รายละเอียดเอกสารต่าง ๆ เช่น ประเภทสินค้า ปริมาณและน้ำหนักของสินค้า หรือ ทำเรื่อนำเข้า ที่ยื่นให้หน่วยงาน AQSIQ เพื่อขอใบรับรองการนำเข้านั้น หากมีการเปลี่ยนแปลงจะต้องมีการยื่นขอใบรับรองการนำเข้าใหม่ หากเคยขอมมาแล้ว จะขอใหม่ต้องนำไปอนุญาตฉบับเก่าแนบไปกับคำขอลฉบับใหม่

2. ขั้นตอนการดำเนินการนำสินค้าเข้าของผู้นำเข้าจีน เมื่อสินค้ามาถึงด่านศุลกากรผู้นำเข้าจีน จะต้องดำเนินการนำสินค้าเข้าผ่านพิธีการศุลกากรดังนี้

2.1 ผู้นำเข้าจีน นำเอกสารที่ผู้ส่งออกไทยจัดส่งมาให้เพื่อนำไปดำเนินการผ่านพิธีการศุลกากร โดยเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการผ่านพิธีการศุลกากรได้แก่

1. ใบรับรองปลอดศัตรูพืช (แบบพ.ก.9)
2. ใบรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า แบบฟอร์มทั่วไป (C/O)
3. ใบตราส่งสินค้า (Bill of Lading)
4. บัญชีราคาสินค้า (Invoice)
5. บัญชีรายละเอียดสินค้า (Packing List)

2.2 เมื่อผ่านการตรวจสอบด้านเอกสารดังกล่าวแล้ว ผู้นำเข้าดำเนินการชำระภาษีอากรขาเข้า และภาษีมูลค่าเพิ่ม

2.3 เมื่อชำระอากรขาเข้าและภาษีมูลค่าเพิ่ม แล้ว ก่อนนำสินค้าออกจากด่านศุลกากร จะต้องผ่านการตรวจสอบคุณภาพของสินค้าก่อน ซึ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน ได้กำหนดให้การส่งออก ผักและผลไม้จากประเทศไทยจะต้องมีใบรับรองปลอดศัตรูพืช ปลอดโรคพืช สารตกค้าง หรือแมลง ซึ่งสินค้าที่ผู้ส่งออกต้องมีหนังสือรับรองสารตกค้างจากกรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีจำนวน 12 ชนิด ได้แก่ ลำไย ทูเรียน ลิ้นจี่ มังคุด มะขาม มะม่วง ส้มโอ หน่อไม้ฝรั่ง จิง กระจับปด ข้าวโพดฝักอ่อน พริก เมื่อสินค้าผ่านพิธีการศุลกากรของสาธารณรัฐประชาชนจีน แล้ว ผักและผลไม้จะต้องผ่านการตรวจสอบจากหน่วยงานควบคุมคุณภาพและกักกันโรคของจีน (AQSIQ) โดยการสุ่มเก็บตัวอย่างเพื่อตรวจสอบเพียงจำนวนหนึ่ง และจะทำการปล่อยสินค้าที่เหลือออกไป

สำหรับการนำตัวอย่างสินค้ามาตรวจสอบ จะทำการสุ่มตรวจตัวอย่างจำนวนหนึ่ง ซึ่งเป็นขนาดเท่าใดนั้นขึ้นอยู่กับประเทศที่เป็นแหล่งผลิต ชนิดของผลไม้ ความน่าเชื่อถือของการตรวจสอบในประเทศผู้ผลิต ผู้ส่งออก ผู้นำเข้า

ขั้นตอนถัดมา คือการตรวจสอบสินค้าที่นำเข้าในห้องปฏิบัติการ โดยทั่วไป การตรวจสอบในขั้นตอนนี้จะใช้ระยะเวลา 1-4 วัน ขึ้นกับความยากง่ายของการตรวจวิเคราะห์ ปริมาณ

หลังจากทราบผลการตรวจวิเคราะห์ในห้องปฏิบัติการ หากพบว่าสินค้านั้นปลอดภัย ถูกสุขลักษณะ จะสั่งการให้ปล่อยสินค้า (กรณีสินค้าถูกกักกันไว้) แต่หากพบว่าสินค้านั้นดังกล่าวไม่ ปลอดภัยถูกสุขลักษณะ ก็อาจจะสั่งการให้ส่งคืนหรือทำลายสินค้านั้นดังกล่าว หรือหากพบการตกค้าง หรือสิ่งที่เป็นอันตรายอื่น ๆ อย่างต่อเนื่อง ก็จะมีการสุ่มตัวอย่างสินค้านำเข้าและใช้มาตรการที่ เข้มข้นมากขึ้นจนถึงขั้นสั่งระงับการนำเข้าในที่สุด

จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการที่ส่งออกผักผลไม้จากประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐ ประชาชนจีน พบว่า

1. ด้านการขนส่งเนื่องจากผู้ประกอบการมีสถานประกอบการอยู่ในเขต กรุงเทพมหานคร ดังนั้นการขนส่งส่วนใหญ่จะเลือกขนส่งทางเรือ โดยเริ่มต้นจากท่าเรือคลองเตย เนื่องจากมีความสะดวกในการขนส่ง
2. ในด้านการผ่านพิธีการศุลกากรของไทยผู้ประกอบการจะเลือกผ่านพิธีการศุลกากร โดยระบบ EDI ซึ่งทำให้มีความสะดวกรวดเร็วในการติดต่อกับกรมศุลกากร
3. ในการดำเนินการส่งออกของผู้ประกอบการไทย ความรับผิดชอบจะเกิดขึ้นเฉพาะ เมื่อสินค้าส่งลงเรือสินค้าแล้ว การผ่านพิธีการศุลกากรจีน ผู้นำเข้าซึ่งอยู่ในประเทศจีนจะเป็น ผู้ดำเนินการเอง โดยผู้ประกอบการไทยที่ต้องการส่งออก จะเป็นผู้จัดเตรียมเอกสารต่างๆ ที่ต้องใช้ สำหรับการผ่านพิธีการศุลกากร ไปพร้อมกับการส่งสินค้า

3.2.4 ระบบภาษีอากรที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าของสาธารณรัฐประชาชนจีน

ในการนำเข้าสินค้าของสาธารณรัฐประชาชนจีน จากประเทศไทย ภาษีอากรที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้า จะประกอบด้วย ภาษีศุลกากร และ ภาษีมูลค่าเพิ่ม

3.2.4.1 ภาษีศุลกากรกรณีนำเข้าสินค้าภายใต้ข้อตกลงการค้าเสรีไทย- จีน ประกอบด้วย

(1) ภาษีศุลกากรภายใต้เขตการค้าเสรีอาเซียน – จีน ประกอบด้วย สินค้าส่วนแรก พิภคอัตราศุลกากร 01-08 สินค้าอื่น ๆ นอกเหนือจากสินค้าส่วนแรก ได้แก่ สินค้าปกติ และสินค้าอ่อนไหว

(2) ภาษีศุลกากรภายใต้การเร่งลดภาษีสินค้าผักและผลไม้ (พิภค 07-08)

3.2.4.2 ภาษีมูลค่าเพิ่ม

3.2.4.1 ภาษีศุลกากร การนำเข้าสินค้าภายใต้ข้อตกลงการค้าเสรีไทย – จีน ประกอบด้วย การลดภาษีศุลกากรของสินค้าส่วนแรก การลดภาษีสินค้าปกติ สินค้าอ่อนไหว และ ข้อตกลงการเร่งลดภาษีสินค้าผักและผลไม้ระหว่างไทย- จีน โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) ภาษีศุลกากรภายใต้เขตการค้าเสรีอาเซียน – จีน

(1.1) การลดภาษีสินค้าส่วนแรก ของสาธารณรัฐประชาชนจีน

ประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนได้ตกลงที่จะมีการลดภาษีสินค้าส่วนแรก ซึ่งเป็นสินค้าเกษตรในพิภคอัตราศุลกากรตอนที่ 01-08 และสินค้าเฉพาะ (specific products) จำนวน 2 รายการ ได้แก่ ถ่านหินแอนทราไซต์ และถ่านหินโค้ก เซมิโค้ก เริ่มลดภาษีตั้งแต่ 1 มกราคม 2547 ให้เหลืออัตราร้อยละ 0 ในวันที่ 1 มกราคม 2549

โดยสินค้าแต่ละกลุ่มมีสูตรการลดภาษีดังตารางที่ 3.15

ตารางที่ 3.15 แสดงสูตรการลดภาษีศุลกากรสำหรับสินค้าส่วนแรกของสาธารณรัฐประชาชนจีน

HS	รายการสินค้า	อัตราภาษีปกติ ที่เก็บจริง	อัตราภาษีพิเศษตามข้อตกลงการ จัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีน (ไม่ต่ำกว่า 1 มกราคม)		
			2547 (2004)	2548 (2005)	2549 (2006)
1. สินค้าที่มีอัตราภาษีปกติสูงกว่า 15%					
021010	เนื้อสัตว์จำพวกโค กระบือ	25	10	5	0
020311	เนื้อสุกร สดแช่เย็น	20	10	5	0
030110	ปลาเลี้ยงสวยงาม	25	10	5	0
040510	เนย	23.3	10	5	0
040900	น้ำผึ้งธรรมชาติ	17	10	5	0
2. สินค้าที่มีอัตราภาษีปกติ 5% -15%					
010190	ม้า	10	5	0	0
020321	เนื้อสุกรแช่เย็นจนแข็ง	13.6	5	0	0
030192	ปลาไหล	12	5	0	0
030232	ปลาหูฉลาม	12	5	0	0
040221	นมผงสำหรับเลี้ยงทารก	15	5	0	0
3. สินค้าที่มีอัตราภาษีปกติ ต่ำกว่า 5%					
010110	ม้าสำหรับทำพันธ์	0	0	0	0
010310	สุกรสำหรับทำพันธ์	0	0	0	0
030634	ปู	0	0	0	0
030710	หอยนางรม	0	0	0	0
051110	เชื้อพันธุ์ของโค กระบือ	0	0	0	0

จากตารางที่ 3.15 แสดงให้เห็นว่า สาธารณรัฐประชาชนจีนมีการลดภาษีสำหรับสินค้าส่วนแรกซึ่งเป็นสินค้าเกษตรในพิกัดอัตราศุลกากรตอนที่ 01-08 และสินค้าเฉพาะ (specific products) นั้น สำหรับสินค้ากลุ่มที่ 1 ซึ่งมีอัตราภาษีปกติสูงกว่าร้อยละ 15 ในวันที่ 1 มกราคม 2547 จะต้องลดลงเหลือร้อยละ 10 ในวันที่ 1 มกราคม 2548 เหลือร้อยละ 5 และ เหลือ

(1.2) สินค้าอื่น ๆ นอกเหนือจากสินค้าส่วนแรก ได้แก่ สินค้าปกติ และ
สินค้าน้ำร้อน สินค้าน้ำร้อนสูง

1. **สินค้าปกติ (Normal products)** การลดภาษีสินค้าปกติของประเทศไทยกับจีน จะเริ่มลดภาษีตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2548 และทยอยลดภาษีลงเป็นลำดับ จนเหลือร้อยละ 0 ภายในวันที่ 1 มกราคม 2553 การลดภาษีสินค้าปกติจะแบ่งสินค้าตามอัตราภาษีที่เก็บจริงจากประเทศสมาชิก องค์การการค้าโลก (MFN applied rate) ณ วันที่ 1 กรกฎาคม 2546 เป็น 5 กลุ่ม แต่ละกลุ่มจะมีขั้นตอนการลด/เลิกภาษีที่ต่างกัน สินค้าที่มีอัตราภาษีสูงจะลดภาษีเป็นร้อยละ 0 ซ้ำกว่าสินค้าที่มีอัตราภาษีต่ำอยู่แล้ว โดยสินค้าปกติจะเป็นสินค้าทุกรายการนอกเหนือจากสินค้าที่มีการลดภาษีส่วนแรก จึงเป็นสินค้าที่อยู่ในพิกัดอัตราศุลกากรตั้งแต่ตอนที่ 09 ถึง ตอนที่ 97

2. **สินค้าน้ำร้อน (Sensitive products) และสินค้าน้ำร้อนสูง (Hight Sensitive products)**

สินค้าน้ำร้อนจะเริ่มลดอัตราภาษีซ้ำกว่าสินค้าปกติ โดยจะลดภาษีมาอยู่ที่ไม่เกินร้อยละ 20 ภายในวันที่ 1 มกราคม 2555 และ จะลดเป็นร้อยละ 0-5 ภายในวันที่ 1 มกราคม 2561 โดยสาธารณรัฐประชาชนจีนมีสินค้าน้ำร้อน จำนวน 178 รายการ เช่น กาแฟ ปลาขี้ขาว ลำไยกระป๋อง น้ำผลไม้และน้ำผัก เป็นต้น

สินค้าน้ำร้อนสูง สำหรับการลดภาษีของสินค้าน้ำร้อนสูง กำหนดให้ลดภาษีมาอยู่ที่อัตราไม่เกินร้อยละ 50 ภายในวันที่ 1 มกราคม 2558 โดยสาธารณรัฐประชาชนจีน มีสินค้าน้ำร้อนสูง จำนวน 100 รายการ เช่น ข้าวโพดเพื่อการเพาะปลูก แป้งข้าวสาลี น้ำตาลที่ได้จากอ้อย บุหรี่ที่มียาสูบ เป็นต้น

(2) ภาษีศุลกากรภายใต้การเร่งลดภาษีสินค้าผักและผลไม้ (พิกัด 07-08)

ก่อนจะมีการตกลงเร่งลดภาษีสินค้าผักและผลไม้ระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน ให้เหลืออัตราร้อยละ 0 ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2546 นั้น สาธารณรัฐประชาชนจีนได้มีการจัดเก็บภาษีศุลกากรจากการนำเข้าสินค้าประเภทผัก (HS 07) อัตราร้อยละ 10.6-13 และ ผลไม้ (HS 08) ในอัตราร้อยละ 11-30 ดังตัวอย่างพิกัดอัตราศุลกากรขาเข้าผักและผลไม้ของสาธารณรัฐประชาชนจีน ดังตารางที่ 3.16

ตารางที่ 3.16 แสดงตัวอย่างพิกัดอัตราศุลกากรขาเข้าผักและผลไม้ของสาธารณรัฐประชาชนจีน ก่อนและหลังเขตการค้าเสรีไทย-จีน

ประเภท	รายการ	อัตราภาษี ปกติ (%)	อัตราภายใต้เงื่อนไข การค้าเสรี (%)
0701.10.00	มันฝรั่งสดหรือแช่เย็น	13	0
0702.00.00	มะเขือเทศสดหรือแช่เย็น	13	0
0703.10.10	หอมหัวใหญ่	13	0
0740.10.00	กะหล่ำดอก	10	0
0705.11.00	ผักกาดหอมห่อหัว	10	0
0714.10.00	มันสำปะหลัง	10	0
0801.11.00	มะพร้าว	12	0
0808.10.00	แอปเปิ้ล	10	0
0810.60.00	ทุเรียน	20	0
0812.10.00	เชอร์รี่	30	0

จากตารางที่ 3.16 แสดงให้เห็นว่าสาธารณรัฐประชาชนจีนมีการจัดเก็บอากรขาเข้าจากสินค้าประเภทผัก เช่น มันฝรั่งสดหรือแช่เย็น มะเขือเทศสดหรือแช่เย็น หอมหัวใหญ่ ในอัตราร้อยละ 13 กะหล่ำดอก ผักกาดหอมห่อหัว อัตรากำหนดร้อยละ 10 สำหรับสินค้าประเภทผลไม้ เช่น มะพร้าว อัตรากำหนดร้อยละ 12 แอปเปิ้ล อัตราร้อยละ 10 ทุเรียนอัตราร้อยละ 20 และ เชอร์รี่ อัตราร้อยละ 30

หลังจากได้มีการลงนามในความตกลงเร่งลดภาษีสินค้าผักและผลไม้ระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน ทำให้ผักและผลไม้ที่นำเข้ามาจากประเทศไทย จะมีการจัดเก็บภาษีศุลกากรในอัตราร้อยละ 0

3.2.4.2 ภาษีมูลค่าเพิ่มกรณีนำเข้าสาธารณรัฐประชาชนจีน

ในกรณีของผัก-ผลไม้ของไทยในการส่งเข้าไปจำหน่ายในประเทศจีน แม้ว่าจะสามารถผ่านด่านศุลกากรไปได้โดยปลอดภาษีศุลกากรตามข้อตกลงเร่งลดภาษีศุลกากรนำเข้าผัก-ผลไม้ แต่เมื่อสินค้าไทยผ่านด่านศุลกากรแล้ว ผู้นำเข้าก็ต้องถูกเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม เช่น ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 13 ในกรณีผลไม้สด (เช่น ลำไยสด) แต่ถ้าเป็นสินค้าแปรรูปก็ต้องเสียภาษีในอัตราร้อยละ 17 (เช่น ลำไยอบแห้ง)

แสดงให้เห็นว่า ก่อนจะมีการลงนามในข้อตกลงการเร่งลดภาษีสินค้าผักและผลไม้ระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนนั้น สาธารณรัฐประชาชนจีนจะมีการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากสินค้าประเภทผักและผลไม้ในอัตราร้อยละ 13 หลังจากมีการลงนามในข้อตกลงการเร่งลดภาษีสินค้าผักและผลไม้แล้ว คงจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากการนำเข้าสินค้าประเภทผักและผลไม้ในอัตราร้อยละ 13 ทั้งนี้ ผู้ผลิตภายในประเทศจีนโดยทั่วไปก็ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในลักษณะเดียวกันตามกรอบของกฎหมายดังกล่าว

ตัวอย่างการคำนวณภาษีในการนำเข้าของสาธารณรัฐประชาชนจีน

ตัวอย่างการคำนวณภาษีในการนำเข้าสินค้าของสาธารณรัฐประชาชนจีน เนื่องจากสาธารณรัฐประชาชนจีนจะมีการนำเข้าสินค้ามันสำปะหลังสูงที่สุดในสินค้าประเภทผักและผลไม้ ดังนั้นหากนำเข้ามันสำปะหลังมูลค่า 10,000.00 บาท ก่อนและหลังการเร่งลดภาษีสินค้าไทย-จีน ผู้นำเข้าจะต้องชำระภาษีต่าง โดยมี รายละเอียดการคำนวณดังตารางที่ 3.17

ตารางที่ 3.17 แสดงการคำนวณภาษีนำเข้าของสาธารณรัฐประชาชนจีน

รายการ	สินค้า	มูลค่า	อัตรา อากร ขาเข้าปกติ	อากร ขาเข้า	ภาษีมูลค่า เพิ่ม (13%)	รวมภาษีที่ ต้องชำระ
ก่อนFTA (ก่อน 1 ต.ค. 2546)	มันสำปะหลัง	100,000.00	10%	10,000.00	13,000.00	23,000.00
หลังFTA (ตั้งแต่ 1 ต.ค.2546 เป็นต้นไป)	มันสำปะหลัง	100,000.00	0%	0.00	13,000.00	13,000.00

จากตารางที่ 3.17 แสดงให้เห็นได้ว่า กรณีการนำเข้าน้ำมันสำปะหลัง ของสาธารณรัฐประชาชนจีน หากมีการนำเข้าน้ำมันก่อนวันที่ 1 ตุลาคม 2546 ซึ่งก่อนมีการเร่งลดภาษีสินค้าผักและผลไม้ระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนนั้น การนำเข้าผู้นำเข้าจะต้องชำระอากรขาเข้าในอัตราร้อยละ 10 สมมุติมูลค่าการนำเข้า จำนวน 100,00.00 บาท ค่ารวมภาษีอัตราร้อยละ 10 อากรขาเข้าที่ต้องชำระเท่ากับ 10,000.00 บาท และชำระภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 13 เท่ากับ 13,000.00 บาท รวมภาษีที่ต้องชำระเท่ากับ 23,000.00 บาท

กรณีนำเข้าตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2546 หลังจากมีการลดภาษีสินค้าผักและผลไม้ระหว่างกันแล้ว ผู้นำเข้าจะเสียอากรขาเข้าในอัตราร้อยละ 0 สมมุติมูลค่าการนำเข้า จำนวน 100,00.00 บาท ค่ารวมภาษีอัตราร้อยละ 0 จึงไม่มีภาษีที่ต้องชำระ และชำระภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 13 เท่ากับ 13,000.00 บาท รวมภาษีที่ต้องชำระเท่ากับ 13,000.00 บาท

ดังนั้นจากตัวอย่างดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การนำเข้าสินค้าของสาธารณรัฐประชาชนจีนจากประเทศไทย ก่อนจะมีการจัดตั้งเขตการค้าเสรี ผู้นำเข้าจะต้องชำระภาษีอากรขาเข้าจำนวน 10,000.00 บาท และ ภาษีมูลค่าเพิ่มจำนวน 13,000.00 บาท รวมทั้งสิ้น 23,000.00 บาท หากนำเข้าหลังจากมีการจัดตั้งเขตการค้าเสรี ผู้นำเข้าจะไม่ต้องชำระภาษีอากรขาเข้า แต่ชำระภาษีมูลค่าเพิ่มจำนวน 13,000.00 บาท ดังนั้นการนำเข้าหลังจากมีการจัดตั้งเขตการค้าเสรี ผู้นำเข้าสามารถประหยัดภาษีอากรขาเข้า ได้จำนวน 10,000.00 บาท